PROMIN

ПРОМІНЬ

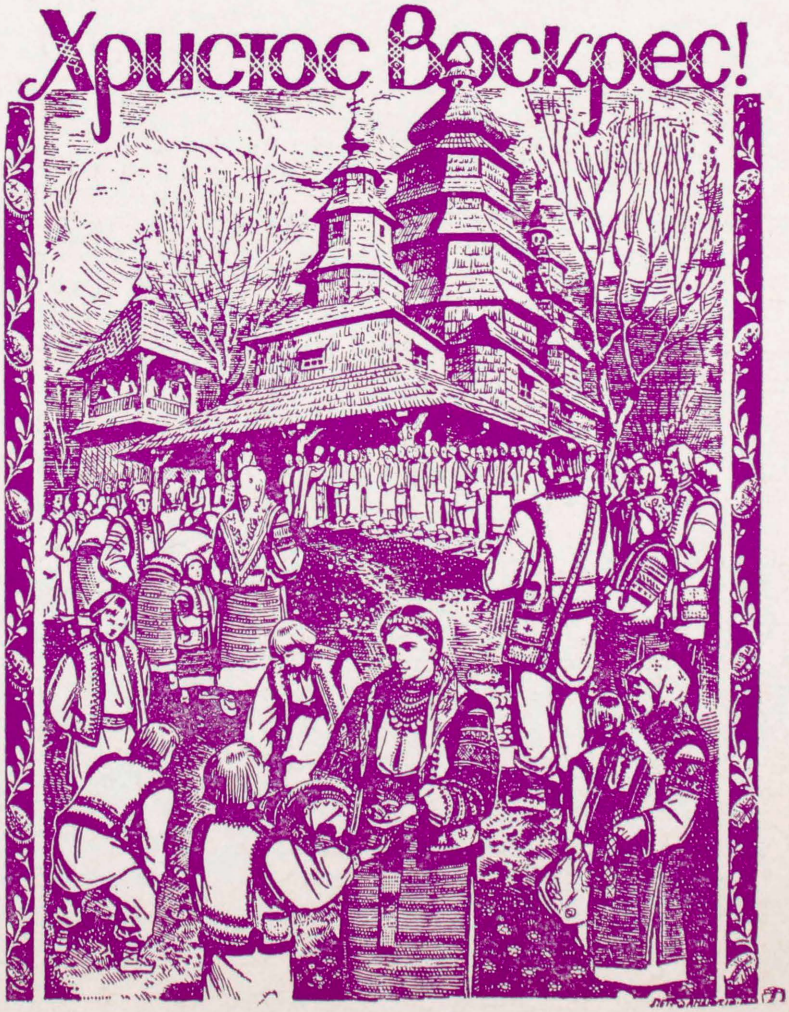

No. 4
APRIL
1982

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ

РІК XXIII КВІТЕНЬ 1982 Ч. 4

Виходить раз у місяць

Видає

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплата в Канаді	$12.00
Передплата до інших країн	12.00
Поодиноке число	1.20

Передплату висилати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

PROMIN

No. 4 APRIL, 1982 VOL. XXIII

Monthly Publication

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Subscription in Canada	$12.00
Subscription in other countries	12.00
Single copy	1.20

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦЬОМУ ЧИСЛІ:

Віра Вовк — До Христа ... 1

Галя Мазуренко — Гетсиманський сад ... 1

— Коли задзвонять великодні дзвони ... 1

Ярина Зоряна — Христос Воскрес! ... 2

Зіна Маєвська — Український народ і його великий поет Т. Шевченко ... 2

Борис Олександрів — Великодні думи ... 3

Тоня Горохович — Лесь Курбас ... 4

„Смолоскип" — Потрібні негайні акції ... 5

М. Подворняк — Воскресення ... 6

— Здобула докторат ... 9

— Доня Сенів — Заслужена професіоналістка ... 10

— Д-р Наталя Апонюк ... 11

Олена Пчілка — Спогади про М. Драгоманова ... 12

Східня Філія — Заслужене признання ... 14

"A. J. Bulletin" — Twenty Years of Amnesty International ... 15

Управа Музею — Дар на Український Музей Канади 18

Відділ для дітей ... 19

Д. Гриньків і М. Гнатів — Провінційний З'їзд ... 20

Громадська і родинна хроніка ... 21

Квіти незабутнім ... 28

Стефанія Кульба — Довкола дому ... 31

Праця референток журнала ... 32

НА ОБКЛАДИНЦІ — П. Андрусів: НА ВЕЛИКДЕНЬ КОЛО ЦЕРКВИ

ВИДАННЯ, ЩО ІХ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Іларіон	$ 0.50
Вибране, Г. Мандрика	1.50
Видатні жінки України, Н. Полонська-Василенко	6.00
Довідник про Союз Українок Канади	0.10
Листки взорів з мистецької книжки, хрестиками, явор., низинкою	0.25
Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська	1.50
50-річчя здобуття громадських прав Української Жінки, Г. Янішевська	0.75
Статут Союзу Українок Канади	0.25
Твори Лесі Українки, а англійській мові, КУК	7.50
Три сильветки, Л. Білецький	1.50
Українські коляди, С. Яременко	0.75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова	3.00
Чарівний діямант, М. Погідний-Угорчак	2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді	6.00
Я вернуся, О. Крамар	0.50
Pysanka: Icon of the Universe — Museum U.W.A.C.	3.95
"Ukrainian Canadiana" U.W.A.S.	12.00
The Development of Ukrainian Classical Music, D. Woziy	0.50
Збірка матеріялів, 100-річчя з дня нар. Лесі Українки	2.50
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки	10.00
На Роковини Івана Франка	1.00
Програма для Молодших Відділів СУМК	2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської	1.00
Програма на свято Св. Миколая	2.50
Про життя і творчість Ольги Кобилянської	0.50
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК	7.00
П'єса, „За нами, сестри!", Анна Звоздецька	1.50
П'єси для молоді	2.50
Програма для садочків	1.50
Візитівки, з смолоскипом, тузин	1.00

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA

№25 11024 — 82 Ave.,

Edmonton, Alberta T6G 0T2

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

До Христа

Вже стільки літ, як люд мій безупину
Підносить хрест раменами Симона
І давить дерево, і пече корона
Моїх братів, розп'ятий Божий Сину!

Вже стільки літ! І сестри — як калина
Ідуть сумні крізь будяки й тернину,
Щоб дати — їм Вероніки хустину.
Вишивану в передсвітні години.

Громи б'ють мідні, тнуть холодні тучі.
Роздертий килим вівтаря багріє.
Настав вже час, клекочуть Богом хвилі!

...І діви, що олій несуть пахучий,
В трираменний свічник закам'яніють,
Як знайдуть білий цвіт в пустій могилі.

Віра Вовк

Гетсиманський Сад

Хитало тополі. Густішали тіні.
Хрест на хрест, хрест на хрест лілеї хилило.
Хрустіла зів'яла трава під коліном
Учитель молився. Наблизились кроки.
Мечі забряжчали. Навколо шуміли
Стогнали, тремтіли тополі високі.
І все, що любив Він, зрадливо зникало.
Залякані учні ховались без сили.
Спинялися кроки зловісно, помало
Помало сторожа питала: „Іюдо! Де Вчитель?"
Де Вчитель? Де Вчитель? Тополі шуміли
Зневажливо, ніжно, посмішливо хитро,
Гуділо, свистало у хаосі вітру,
У пісні предвічній, у пісні безумній
Убивче дзвенів поцілунок Іюдин.

Галя Мазуренко

Коли заграють Великодні Дзвони

Великдень. Найбільше свято християнського світу, свято великої радости, що правда перемогла злобу, що любов покорила ненависть. Великдень, День Воскресення з мертвих Сина Божого, якого вороги розп'яли на хресті а на третій день Він Воскрес. Великої радости зазнали Христові ученики, коли на світанку Марія Маґдалина прийшла і сповістила їх про все що сталося.

Український народ особливо урочисто стрічає свято Воскресення Христового. Шість тижнів Великого посту, говіння, свята сповідь. А ось і дні Страсного тижня. Вслухуємось у слова євангельських історій, які переносять нас в інший світ... Перед нашими очима проходять події, що відбувались близько дві тисячі літ тому. Ніч у Саду Гетсиманському. Великий Учитель молиться „Хай мене чаша ця...", безсилля і твердий сон учнів Його, дивні воїни, брязкіт зброї, зрадливий поцілунок Юди, ув'язнення Учителя і суд над Ним, вирок засуду. Он Пилат обмиває руки і страшний похід на Голготу. Учні Його проходять повні скорботи і печалі. Відчуваємо страждання Матері Його Марії та жінок Мироносиць...

Ми сумували, постили і молились.
Аж ось минула субота, минула жалоба і смуток, коли заграли дзвони великодні, сповіщаючи світ про те, що це день, коли встав з гробу Син Божий та дарував вічне життя. Правда і любов побідила, принесла потіху тим, що плакали.

„Нову заповідь Я вам даю: любіть один одного! Як Я вас полюбив, так любіть один одного й ви".

Так сказав Ісус до учеників на Тайній Вечері. Вони ж бо мали ширити науку Його. Були вони обранцями Божими, щоб продовжували Його працю на землі. Ісус знав, що без любові один до одного учні Його далеко не зайдуть, що не маючи довіря один до одного, вони скоро втратять свою силу та що лише справжня глибока любов один до одного буде цементувати їх в одну хоч і маленьку організацію.

В Україні існує дуже гарний звичай христосуватись на Великдень, цебто тричі цілуються одні з одними друзі, сусіди, рідня, парафіяни громади, знайомі, а навіть і ті, які між собою за щось там погнівалися, а приступивши до себе на Великдень, христосувались, прощали собі провини і починали мирні між собою відносини.

„Любіть один одного" промовляє й до нас

у наших днях. Бо чи не єднає нас, жінок одна велика ідея? Чи можемо ми спокійно жити лише для своєї родини, для своїх найближчих і для себе? Чи можемо ми бути байдужими до страждання нашого народу в Україні, від якого вимагають відріктися Бога, якого кожного дня судять пилати, якому топчуть душу, насміваються над ним і розпинають його кожного дня?

Бо вибрав Господь і нас за слуг своїх, вклав Господь в уста наші слово, щоб ми поборювали зло і ширили правду. І ми йдемо, членки однієї організації, пов'язані однією ідеєю служби громаді, служби народові своєму.

З хвилиною, коли заграють Великодні дзвони та понесеться канадськими просторами величня пісня, привітаймо себе традиційним Великодним привітом: ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Христос Воскрес!

Я напишу
— писанку чудову —
Безконечник, зірки й
чатинки. Символ вічний
мойого народу,
що сягає корінням в віки...
Я змалюю: хрест, церкву і ясла...
Сорок клинців і тиждень страстний... і як Мати Божа у Пилата
написала слізми писанки.
Я напишу писанку барвисту,
в мозаїку, в дрібненькі
рядки, щоб культура
і мова сочиста,
протривала ще
довгі віки!

Великдень, 1981 р. **Ярина Зоряна**

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД І ЙОГО ВЕЛИКИЙ ПОЕТ ТАРАС ШЕВЧЕНКО

Український народ, так як і інші народи, пишається своїми великими поетами: Тарасом Шевченком, Іваном Франком, Лесею Українкою.

Великі поети у своїй творчості втілюють і виявляють характер народу, його заповітні думи, його прагнення, славне, хоч гірке, його минуле й боротьбу за волю.

У творчості великих поетів збережені духові скарби нації, призбирані на довгому історичному шляху її існування і ніби зведене все життя народу до однієї крапки.

Найславнішим поетом українського народу є Тарас Шевченко. Найбільший по Шевченкові поет Іван Франко сказав про нього так:

„Він був сином мужика, і став володарем у царстві духа.
Він був кріпаком, і став велетнем у царстві людської культури.
Доля переслідувала його в житті, скільки лиш могла, та вона не зуміла перетворити золота його душі у ржу, ані його любови до людей у ненависть, а віри — у зневіру й песимізм.
Найкращий і найцінніший скарб доля дала йому лиш по смерти — невмирущу славу і всерозквітаючу радість, які в мільйонів людських сердець все наново збуджуватимуть його твори".

Примітка редакції: Ця стаття наспіла запізно до березневого числа, з уваги на його актуальність, друкуємо в числі з квітня.

Життя і творчість великого поета Тараса Шевченка було тісно пов'язане з рідним українським народом. Уся його творчість: поезія, проза, щоденник — все насичене безмежною любов'ю до знедоленого українського народу. Невичерпним джерелом його сюжетів було життя українського народу. Шевченко і український народ невіддільні один від одного. Голос Шевченка це голос усього українського народу.

Тарас Шевченко був сином селянина-кріпака, пережив молодість у важких відносинах, пізнав усі страждання і надії українського народу та описав їх у своєму невмирущому „Кобзарі", що його було надруковано вперше 1840 року.

Про ту невіддільність Шевченка від українського народу свідчать переконливі слова Володимира Самійленка, сказані про нього, як саме до невмирущого Кобзаря:

„Поет не вмер, поет живе в серцях свого народу".

Так само і безсмертний український народ і не вбити в ньому живої душі:

„Не вмирає душа наша,
Не вмирає воля,
І неситий не виоре
На дні моря поле.
Не скує душі живої
І слова живого.

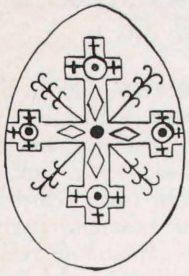

З світлим празником Воскресення Христового

ЦЕНТРАЛЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

і

РЕДАКЦІЯ „ПРОМЕНЯ"

засилає найкращі побажання

ВСЬОМУ ЧЛЕНСТВУ СОЮЗУ, ЇХ РОДИНАМ, ПЕРЕДПЛАТНИКАМ ЖУРНАЛА І ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ

РАДІСНЕ

Христос Воскрес!

Анна Звоздецька — голова **Леся Івасюк — секр.**

Український народ відчуває і буде відчувати доки житиме присутність великого духа, що живе в його серцях.

Все життя цього великого поета Тараса Шевченка було частиною історії рідного народу. Він всю свою геніяльну творчу силу зосередив на одній ідеї — ідеї національного визволення. Шевченко блискуче знав свою рідну українську мову і сміливо вводив її в поезію. Він у своїх творах поставив ряд найпекучіших проблем, які хвилювали український народ і в його твори прийшов герой, герой — борець, що в поемах своїх він показав силу, красу, гордість, непохитність, найвищу гідність і мужність українського народу.

Тарас Шевченко протягом свого короткого і бурхливого життя невпинно шукав шляху, щоб вивести свій народ з неволі і народ ішов за ним, відчувши його незламну вірність, непохитну єдність з ним.

Український народ знав свого великого національного генія і по-справжньому розумів його, бо він був і є пророком „во время люте".

Голосом пророка — учителя звертається Шевченко до свого народу:

„Годіть,
Смирітеся, молітесь Богу
І згадуйте один другого,
Свою Україну любіть,
Любіть її...
Во время люте
В останню, тяжкую мінуту,
За неї Господа моліть!"

Шевченко знав, що український народ вірить у те, що прийде час і

„Врага не буде, супостата,
А буде син і буде мати,
І будуть люди на землі".

Велика заслуга Тараса Шевченка, що він своїм геніяльним талантом збудив віру й скріпив надію в українському народі на всіх землях та вчить народ як до добра змагатися.

Тарас Шевченко кинув своє могутнє слово: „Борітеся, поборете!"

Він казав: „Учітеся, брати мої!"

Він кликав: „Обніміте, брати мої, найменшого брата!"

Нам треба дотримуватися цих заповітів: вчитися, єднатися і боротися — а добра доля прийде до нас! **Зінаїда Маєвська**

Борис Олександрів

ВЕЛИКОДНІ ДУМКИ

Весняний день, співучі тони
І небо золотом горить...
„Христос Воскрес!" — співають дзвони,
Колишуть піснею блакить.
І кожен раз, як дзвони гудом
Лунають величі слова, —
Як голос давнього — минуле
У наших душах ожива...
У синю далеч линуть мрії...
О, краю сонця і степів,
Щоб загубить свої надії
Ти довго-довго так терпів!
Але ніколи світло раю
Не погасало в шумі гроз,
Тож вірю я, що й Ти, мій Краю,
Так само вічний, як Христос!
Настане день — і морок туги
Розіб'є променем ясним,
Із ночі кривди і наруги
Ти вийдеш чистим і міцним.
І не злоба, не дух мамони
У краю волі буде жить,
А тільки — Бог! Воскресні дзвони,
Великдень, сонце і блакить...

Лесь Курбас

(1887 - 1937)

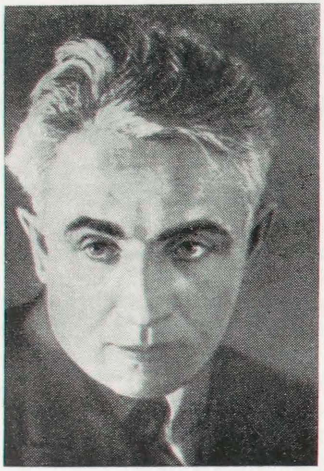

Лесь Курбас

Лесь (Олександер) народився в сім'ї галицьких акторів Ванди й Степана Курбасів (на сцені Яневичі) у Перемишлі. Гімназію закінчив у Тернополі в 1907 році, університетську освіту здобув у Відні й Львові.

Вже від 1911 року працював у театрі. Почав у Гуцульському театрі Гната Хоткевича, згодом перейшов до „Руської Бесіди" якою керував Йосип Стадник.

Лесь Курбас відзначався загальною культурою, нахилом до філософії. Умів глибоко вникати у зміст мистецького твору, в нього були прекрасні зовнішні дані: „стрункa, пластично дуже виразна постать, гарне обличчя з високим чолом і густими чорними бровами, палкий погляд розумних очей, приємний голос (баритон) вдало доповнювали надзвичайну обдарованість молодого актора".

Знав прекрасно українську, російську, німецьку і польську мови, розмовляв англійською, французькою, італійською та норвежською, а це давало йому можливість читати оригінали творів світової літератури.

Студентом бувши, відвідував завжди театр, рано сформувався його мистецький смак.

З вибухом війни Л. Курбас переїхав до Тернополя і тут зорганізував товариство українських акторів. До нього горнулася молодь. У 1916 році запросив його до свого театру в Києві Микола Садовський. Тут грав він головні ролі й став улюбленим майстром сцени київських театрів.

Крім авторських здібностей у нього був великий організаторський хист. У Києві в 1916 р. зорганізував театр-студію при музично-драматичній школі ім. М. Лисенка. Почав наполегливо працювати над виставами і над театральним вишколом молоді. Згодом залишив театр Садовського і зорганізував „Молодий театр", в якому було багато талановитих артистів. Цей театр проіснував три роки. Його маніфест: відкинути провінційну етнографічність в театрі, позбутися залежности від російських впливів, вийти на самостійний український шлях.

Під час війни Лесь здійснив аж 11 вистав „Молодого театру". У репертуарі — трагедії старої Греції, драми Лесі Українки та європейських драматургів, зокрема інсценізації Шевченкових „Гайдамаків", Івана Гуса, Шекспірового Макбета. Вперше в межах колишньої російської імперії на сцені був імпресіоністичний театр, у якому Лесь Курбас дав доказ великої режисерської винахідливости й ерудиції, глибокої філософської синтези.

„Молодий театр" загинув у воєнній хуртовині, але режисер не зневірився. У 1922 р. зорганізував мистецьке об'єднання „Б е р е з і л ь" (МОВ). При театрі діяли чотири студії (вишкіл акторів, режисерів, малярсько-сценічна студія і театральний музей, який працював над театральною термінологією). Тут об'єднав Курбас 250 молодих ентузіястів театру, які дали життя українському театрові як артисти, режисери, декоратори й інші театральні працівники. Курбас працював бурхливо і надхненно. Йому допомагали — декоратор Анатоль Петрицький і драматург Микола Куліш. Курбас був не тільки режисером філософом, але й педагогом, що знався добре на філософії, літературі, малярстві, музиці. Кажуть його сучасники (Петрицький), що Курбас мігби прожити довше, створив би був шедеври мистецтва, якими пишалися б у всьому світі.

Драми Куліша у „Березолі" вивели український модерний театр на світові шляхи. У цих виставах „ансамбль був як хор, ритм як хвиля цілість вистави як симфонія". Курбас не міг ніяк сприйняти соцреалізму, він був великим його ворогом. За те його й знищено. „Маклену Ґрасу" казали йому ставити „як соцреалістичний спектакль", а він його вивів у шекспірівському

Потрібні негайні акції на захист І. Світличного, О. Мешко і Ю. Шухевича

На Захід дісталися інформації про стан здоров'я і умови в яких перебувають у цьому часі І. Світличний, О. Мешко і Ю. Шухевич. Стан їхнього здоров'я вимагає від всіх комітетів оборони українських політв'язнів, українських організацій і всіх людей доброї волі почати посилені і негайні акції на їхній захист.

Іван Світличний — перебуває на засланні, важко хворий, в минулому році був оперований. Централя Міжнародної Амнестії (Лондон) і її Відділ у Сан Франціско проголосили у січні 1982 р. потребу НЕГАЙНОЇ АКЦІЇ на захист І. Світличного з гуманітарних мотивів, домагаючись його звільнення. Міжнародна Амнестія закликає слати телеграми і листи експресом до:

(а) Міністра Внутрішніх Справ Н. А. Щелокова (СССР, 103009, Москва, ул. Огарева; тел.: 294-65-72;

(б) Ген. Прокурора СССР А. М. Рекункова (СССР, 103009, Москва, ул. Пушкинская, 15а; тел.: 229-97-14);

Працівники медичних ділянок повинні апелювати до —

(в) Міністра охорони здоров'я В. В. Трофимова (103055, Москва, Владковский переулок 18-20; тел.: 228-44-78);

(г) Редакції „Літературної України" (СССР, УРСР, 252601, Київ — 601, вул. Орджонікідзе, 2; тел.: 93-61-63).

Оксана Мешко — має 77 років, відбуває 5-річний термін заслання в Хабаровському краю, самітна, у надзвичайно важких умовах. Рекомендується слати телеграми і листи, домагатись її звільнення і дозволу емігрувати до рідні в Австралії, до:

(а) Голови Президії Верх. Ради УРСР О. Ф. Ватченка (СССР, УРСР, Київ, вул. Кірова, 5; тел.: 93-07-76;

(б) Ф. К. Глуха, Прокурора УРСР (СССР, УРСР, Київ, вул. Різницька, 13; тел.: 97-85-52);

(в) Л. И. Брежнева (СССР, Москва, Кремль; тел.: 295-90-51).

Юрій Шухевич — у березні 1982 р. закінчується термін його ув'язнення і він має бути висланий на заслання. Ю. Шухевич важко хворіє на серце і виразку шлунку. Централя Міжнародної Амнестії (Лондон) проголосила його В'ЯЗНЕМ МІСЯЦЯ ЛЮТОГО і рекомендує слати листи і телеграми домагаючись його звільнення до Л. Брежнєва (адреса вище). В апелях слід домагатися також дозволу на його виїзд до родини в Австралії.

Копії листів і телеграм повинні бути висилані також до дипломатичних представництв СРСР в країнах українського поселення.

Вже появився адресний покажчик „Українські політв'язні в СРСР"

У В-ві „Смолоскип" появився адресний покажчик „Українські політв'язні в СРСР", який упорядкувала Марта Гарасовська.

В покажчику подані адреси українських політв'язнів, адреси тюрем, концтаборів, психіятричних лікарень в Україні і в цілому СРСР, адреси представників влади, до яких слід слати протести, адреси важливіших посольств в Москві, адреси правозахисних чужинецьких, міжнародних і українських організацій і комітетів.

Покажчик має 204 стор. Ціна 7.25 дол. (При замовленні 5 і більше примірників — 30% знижки. Замовлення слати на адресу „Смолоскипа".

Лесь Курбас

експресивному реалізмі, що оголював правду життя, в дусі вітаїстичного світовідчування і необарокового стилю.

Своїм театром Курбас підніс не лише театральну культуру українців в цілому, але й культуру взагалі. Його театр був штабом, з якого протягалися дослідницькі „антени" — вивчалися проблеми сучасного світового мистецтва, малярства, психології тощо.

Кілька днів перед прем'єрою Маклена Граса покликано до Посташева. Вимагали від нього зректися друзів і засудити діяльність М. Скрипника, М. Хвильового. А він сказав, що, йдучи до партійної установи, переступив труп помершого від голоду. „Такі картини не можуть заохочувати сприймати соцреалістичну дійсність" — відповів Постишеву Курбас.

Курбаса звільнили з праці директора „Березоля" 5. 10. 1933 р. Він виїхав до Москви і там працював у жидівському театрі. У грудні 1933 року його арештували і відправили на Соловки, де були всі інші з „Розстріляного відродження". Тут в 1937 р. відбулася масакра жертв сталінізму.

Театр Курбаса — це „достойний пашпорт української культури на форумі світових театрів".

Тоня Горохович

М. Подворняк

ВОСКРЕСЕННЯ

Сьогодні — Великдень. Уранці зійшло сонце і здається, що воно веселіше, ніж було вчора. Вчора по небі пливли сиві хмари, вони закривали сонце, але сьогодні ті хмари десь сховалися і сонце повеселішало. Воно зійшло над густими деревами міського парку і розкидало свої щедрі проміння по деревах, а також по дахах будинків, де сиділи сивими купами голуби.

Ілько з самого ранку збирається до церкви. Його черевики щойно куплені і їх ще не треба чистити. Убрання також щойно куплене і в ньому він виглядає ніби професор. Ілько не любить так вишиковуватися до церкви, бо люди скажуть, що оце він так навмисне вбирається, щоб похвалитися. Але дружина завжди тримається старої традиції, щоб на Великдень її чоловік конче мав нові черевики і нове убрання. Таке в них колись було вдома, того самого вона дотримується і на чужині. Вона і собі щось малого купить, але він, її Ілько, мусить мати те, що йому належиться. Він мусить виглядати так, як і належить порядному мужчині на велике свято.

Ілько ходить по хаті, ще раз дивиться на себе в люстрі, а потім гукає до дружини, яка саме вбирається в своїй кімнаті:

— Ганно, ви їдьте із Степаном, а я піду пішотою. Ось так хочу трохи пройти по свіжому повітрі, а коли ви наздоженете мене, то я поїду з вами.

Дружина щось там сказала за дверима й Ілько вийшов надвір. Під його хатою зацвіли перші квіти, кущі бузку пускали перші зелені паростки. Ілько вийшов на хідник і пішов рівною ходою. Вночі тут пройшов невеликий дощ і хідник був трохи мокрий або від дощу, або від роси. З обох боків вулиці хиталися липи, які також щойно пускали молоді бруньки. Було тепло. Так, як і належиться бути на Великдень. Десь щебетала пташка, пахли перші проростки трави.

Ілько подивився догори, а там була тільки прозора синя далечінь, осяяна сонцем. І було йому легко на душі. Він уже не в молодих літах, давно пропливла його молодість, але сьогодні він чується якось молодо, йому весело і радісно, хоча він сам не знає, чому це воно так. Чи від того, що сьогодні Великдень, чи від того, що надворі весна, всюди так багато сонця. Він іде і згадує своє минуле життя, колишні святкування Великодня в рідному краю, веселі кольорові хороводи навколо церкви і безконечні звуки дзвонів. А потім війна, а потім переїзд до Канади. Тут також щороку він святкує це велике християнське свято, але немає в ньому тієї величі й тієї краси, того чару, як це було вдома. Багато їжі, багато всього іншого, але немає чогось найголовнішого. Але дякувати Богові і за це, бо життя його легко могло б закінчитися якоюсь трагедією. Для того були всі дані, але Господь його зберіг, Він був милосердний до Ілька і до його родини.

Місто ще майже спало, де-не-де проїде авто, задзвонить трамвай. Ілько іде поволі хідником, озираючись назад, чи не їде дружина з сином. Але їх ще не видно. Їхало тільки якесь чуже авто і спинилося напроти Ілька. Там сиділо двоє старших людей, чоловік і жінка. Чоловік керував автом і відчинив вікно. Подивився на Ілька і питає:

— Ви далеко йдете? Сідайте, я підвезу...

Ілько сів до авта і привітався із незнайомими:

— Христос воскрес!

— Ми не віримо в Христа, — відповів водій таким сухим і холодним тоном, що Ількові хотілося вийти з авта. Але він набрався відваги й сів на задньому сидінні, поклавши капелюха на коліна. Авто набирало швидкости.

— Ви далеко йдете? — таким самим холодним голосом спитався незнайомий водій.

— До церкви, що на розі вулиці Зеленої.

— Добре, ми якраз тудою їдемо, то я вас підвезу, хоча я не дуже то люблю підвозити релігійників, — сказав незнайомий.

— Дякую вам, добродію, дякую, — казав Ілько, перехилившись трохи наперед. — Але мені дуже цікаво знати, чому ви не віруєте в Христа? Тож сьогодні Його воскресення, таке велике свято!

— Бо Христа не було. А все те, в що ви віруєте, це все видумка попів.

— А в Бога ви також не віруєте? — питався далі Ілько.

— Ні, не вірю, бо це все видумка попів, щоб тільки жити з бідних людей, лякаючи їх пеклом, — голосно відповів незнайомий.

— А я вам скажу, добродію, що ви віруєте в Бога і віруєте в Христа.

— Ні, не вірю, — сказав голосно водій і припинив авто на завороті вулиць.

— А я вам кажу, що ви віруєте, — казав Ілько. — Ось коли ви їхали своїм автом, ви побачили мене і подумали, що мене напевно заболіли ноги, що я кудись іду й в вашому серці появилося до мене співчуття. Ви забажали мене підвезти. Отже, в вашій душі є милосердя, є співчуття, а це само за себе каже, що ви маєте частину божества, бо Бог є любов, Бог є милосердя, співчуття. Справжній атеїст того мати не може, дійсний атеїст це саме, що й бездушна тварина. Таких атеїстів багато знає історія світу. Вони винищували цілі народи, цілі нації, вони не мали найменшого милосердя. Але ви того напевно не робили б, ви маєте в серці милосердя до бідного, у вас є співчуття до покривдженого, а це знак, що ви маєте в серці частину Божої істоти, маєте добро, яке притаманне тільки людині.

— А що, бачиш, — вмішалася до розмови жінка, що сиділа поруч, видно, що його дружина. — А я тобі казала, щоб ти не дуже то заходив з тими безбожниками. Ось сьогодні Великдень, а ти ніколи не знаєш жодного свята. Бувало в хаті були будні, були якісь життєві клопоти, але приходило якесь свято, забувалося все недобре і на серці було легше. А тепер завжди одне і те саме. Завжди будний день, завжди ніч і ніколи нема світла.

— Ти мовчи, мовчи, — трохи повільніше і тихше казав водій, — ти краще слухай.

— А щодо Христа, то ви також, добродію, вірите, що Він існував, хоча може й не вірите, що Він сьогодні воскрес, — казав далі Ілько.

— Ні, не вірю, не вірю, — хитав головою водій.

— Вірите, друже, вірите, — казав Ілько — і скажіть, ви маєте когось у рідному краю?

— Маю, — відповів той, — але що це має спільного з моєю вірою?

— А ви пишете туди листи?

— Пишу і навіть багато. А також посилаю пачки, але що тут спільного з моєю вірою і Христом?

— Воно має багато спільного з вашою вірою і я вам зараз скажу. Але ви мені скажіть, як ви починаєте вашого листа?

— Ну як... Пишу, дорога моя сестро чи брате, бо я там маю братів і сестер.

— А перед тим, що ви ще ставите.

Той хвилину подумав, а потім сказав:

— Пишу ще дату. Такого то дня, такого місяця, такого то року.

— Отже, — казав Ілько, — якщо ви пишете, наприклад, тисяча дев'ятсот сімдесят сьомий рік, то чи ви знаєте, що це визначає?

— А що?

— Це визначає, добродію, — казав голосно Ілько, — що Христос народився тисяча дев'ятсот сімдесят сім років тому. Від народження Христового почалося наше літочислення і про це вам кажуть наші календарі, кожна газета, яку ви купуєте. Тисяча дев'ятсот сімдесят сім років. Тоді Він народився, потім Він був розп'ятий, похований в Йосиповому гробі, як ми згадуємо в Символі Віри, а сьогодні Він воскрес. І ви хоча думаєте, що ви не віруєте в Нього, але ви навіть писанням ваших листів кажете собі та іншим, що Він був.

Незнайомий хотів щось сказати, але авто ніби само затрималося перед невеликою церквою. Двері церкви були відкриті навстіж і туди йшли гарно одіті люди. Йшли старі і молоді. Батьки вели за руки своїх дітей. Між липами стояла маленька дзвіниця, в її відкритому вікні гойдався дзвін і його мелодійні великодні звуки розпливалися в ранньому тумані міста.

— Дякую вам за те, що підвезли мене, — казав Ілько, висідаючи з авта.

— Водій не сказав нічого, лише кивнув головою. І намірявся вже пустити авто, але Ілько його спинив.

— А може б ви так зайшли до нашої церкви? — дивився він на водія і не його дружину. — Сьогодні ж таке велике свято. Великдень. Зайдіть!...

— Ходім, старий, ходім, — сказала жінка. — Ми вже так давно були в церкві. Ходім!

Водій якось боязко розглядається навколо, ніби шукаючи когось очима, а потім згасив мотора. І разом зо своєю дружиною, разом з Ільком вони ввійшли до ясно освітленої церкви. Там уже було багато людей. Також було багато світла, бо крізь вікна ясно світило сонце, а також було в церкві багато горючих свічок.

Ілько побачив під стіною свою Ганну із Степаном, які приїхали іншою дорогою і пішов

до них. А чоловік, з яким він їхав, зо своєю дружиною стали під другою стіною, біля хоругов.

Почалася великодня богослужба. Десь високо під великими кольоровими вікнами було чути спів хору. Царські ворота сяяли різнокольоровими вогнями. Звідти вийшов старший літами священик з кадильницею. Запах ладану наповнив усю церкву й в легкому тумані цього пахучого ладанового диму здіймалося могутнє й радісне — Христос Воскрес!

Ілько стояв оподалік і непомітно дивився на досі незнайомого йому атеїста, який привіз його до церкви. Той стояв, похиливши голову, а дружина його широко хрестилася і витирала рукавом очі. Над їхніми головами висіла ікона якогось святого, що намірявся проколоти мечем змія.

Священик знову вийшов з-за іконостасу. Обвів очима всіх присутніх у церкві і голосно три рази сказав:

— Христос Воскрес!

І церква одним могутнім голосом відповіла йому:

— Воістино воскрес!

А сонце кидало крізь вікна більше й більше світла до церкви. В димі ладану розпливалися голоси хору, а все це западало в душу Ількового принагідного водія. Все це нагадувало йому давноминулі дні його молодости. Нагадувало йому ніжний шепіт піль, запах квітів і тремтячі звуки дзвонів ось такого великоднього ранку, коли здається, що всяке зло десь ділося, а над усім світом тільки спливає одна великодня радість. А тієї радости він уже давно не мав. Давно він уже не був у церкві, давно не чув отого лагідного великоднього співу, що коливався під церковним склепінням разом із запахом ладану.

І коли богослужба кінчалася, він торкнув ліктем дружину і вони вийшли за двері. Ілько собі пішов за ними. На сходах він їх наздогнав і вони разом вийшли на вулицю. Там було багато тепла і свіжої зелені, на якій ще не висохла роса і тепер вона сяяла, ніби найдорожчі діяманти. Проміння сонця купалося в ранньому тумані, а над церковним хрестом угорі літали табуни білих голубів. Пахло весною, пахло життям, великодньою радістю.

Ілько підійшов до свого принагідного водія і сказав:

— Ви мене привезли до церкви, ми багато про дещо говорили, але ми ще незнайомі. Я називаюся Ілько Сопілка, — і він подав обом руку.

— А моє прізвище Дмитро Почуйко, а це моя дружина, — відповів той.

— Дякую вам сердечно за те, що підвезли мене, — знову Ілько.

А Дмитрова дружина відповіла за себе і за свого не дуже сміливого чоловіка:

— А ми вам дякуємо за те, що запросили нас до церкви. Ми колись ходили до церкви на кожне свято, ми ж брали шлюб у церкві, виховували в церкві дітей, але ось йому щось зробилося на старші роки — і вона показала головою на свого чоловіка. — Пішов до тих якихось, вибачте за слово, прогресистів і покрутилося йому від того в голові. Начитався їхніх газет і від того все йому перевернулося в голові. Природа, — каже, — Бога нема. Христа не було. Великодня не треба. Не треба Різдва. Нічого не треба. Жити отак, як худобина, без жодного свята. Посходяться і тільки карти та піятика і ота їхня дурна політика. Чекають, що повинна до Канади прийти якась там робітнича влада, забрати в багачів маєтки, роздати їм, а вони все це за кілька днів проп'ють, програють у карти, — і вона витерла засумовані очі, на яких блищали сльози.

— Перестань, перестань! Досить, — казав Дмитро. — Ходи, поїдемо додому.

Ілько ще раз подав обом їм руку, хотів ще щось сказати, запросити ще раз до церкви, але чомусь для того не мав слів. І не було часу, бо його Анна вже виходила з церкви, чекаючи на нього. Він тільки ще раз подав обом руку і сказав:

— Христос Воскрес!

— Воістино воскрес! — відповіли вони обоє.

ЗДОБУЛА ДОКТОРАТ

В листопаді, 1981 року, Олена Верхомин-Гарасимів здобула від Келґарського університету ступінь доктора філософії (Ph.D.). З тієї нагоди в домі її матері, пані Емми Верхомин, було прийняття — для членів родини і гостей. Д-р Богдан Гарасимів, чоловік ґрадуантки, сказав, що Олена одержала ступінь Б.А. в 1963 році, М.А. в 1966 році, Б.Ед. в 1973 році, а 6 листопада 1981 — Ph.D. Вона тепер працює в Департаменті Освіти в Едмонтоні при укладанні програм навчання в англійсько-українських двомовних клясах в Альберті, і в відділі порівняльної педагогіки.

Свою докторську тезу вона написала на тему: „Політичне й громадське виховання й Освіта в Канаді в порівнянні з Совєтським.

Д-р Богдан Гарасимів здобув свій докторат у Торонтонському університеті в 1970 році в політичних науках, і тепер працює в Келґарському університеті.

Д-р Олена, це дочка бл. п. д-ра І. Верхомина в Едмонтоні. Панство Гарасимів мають двоє дітей.

Д-р Олена Верхомин-Гарасимів

Українське громадянство бажає цій примірній родині ще дальших успіхів.

Редакція „Променя" прилучується до всіх найкращих побажань нашій дорогій читачці д-р Олені Верхомин-Герасимів.

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ПРИ КАТЕДРІ ПРЕСВЯТОЇ ТРОЇЦІ
У ВІННІПЕҐУ

з нагоди Воскресення Христового

вітає

духовенство УПЦ, центральний провід Союзу Українок Канади, редакцію „Променя", членство по відділах та їх родини традиційним:

ХРИСТОС ВОСКРЕС! —
ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

П. Ігнаш, голова **М. Юрків, рефер.**

В днях світлого Воскресення Христового

ЦЕНТРАЛЯ СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ САМОСТІЙНИКІВ

щиро вітає

Первоієрарха Блаж. Митрополита Андрея, Єпископат, Консисторію, духовенство УПЦ, управи складових організацій СУС, членство, редакції українських часописів, ввесь український народ в Україні і по всьому світі радісним —

Христос Воскрес!

ЗА ЦЕНТРАЛЮ СОЮЗУ УКРАЇНЦІВ САМОСТІЙНИКІВ В КАНАДІ, ЕДМОНТОН

Андрій Мельничук, голова **Ф. Пелех,** секр.

Доня Сенів — заслужена професіоналістка

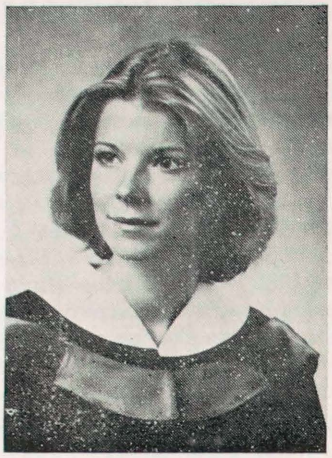

Українська громада Едмонтону може бути гордою, що видала зі своїх рядів ще одну жінку — адвоката, Доню Сенів, дочку визначних членів катедральної громади св. Івана в Едмонтоні. Мати Доні, пані Анастазія Сенів це учителька домашньої економії, довголітня членка Союзу Українок Канади, яка вже від багатьох років працює й очолює відділ Українського Музею Канади в Едмонтоні. Батько, Ярослав Сенів, дентист — спеціяліст і підприємець.

Доня Марія Сенів народилась 25 грудня 1957 р. в Едмонтоні. Середню школу „Рос Шепард" скінчила маючи 16 років. В 1980 році завершила правничі студії, а по відбутті одноріч-ної практики (артіклінґ) прийнято її в 1981 році до правничої палати. Доня є дуже здібною молодою людиною і має багато зацікавлень. Змалку ходила до Недільної та Української шкіл, закінчила 9 кляс гри на фортеп'яні, належала до СУМК-у, брала курси українських танців, була виховницею на оселі української православної молоді Барвінок. Будучи студенткою працювала під час літніх вакацій у різних ділянках і в той час виявила журналістичні здібності. В щоденнику Едмонтон Джурнал часто появлялись її статті. На університеті була прийнята до студентської корпорації „Каппа, Альфа, Тета", в якій була головною редакторкою їхнього журналу. Будучи студенткою правничого факультету Доня працювала в правничій програмі СВС, помагаючи незаможнім людям у їхніх легальних проблемах. Доня любить подорожувати. Закінчивши студії відвідала східню Америку та Европу. Має здібності до мов, — крім англійської говорить українською, французькою та еспанською. В січні 1982 року Доня перенеслась до Ванкуверу, де запрошено її до праці у фірмі Лєднер Давнс. Віримо, що читачі нашого журналу скористають з її професійних порад. Бажаємо новій професіоналістці, Доні Сенів, багато успіхів і віримо, що знайде вона час і охоту для суспільно-громадської праці, яка є так близька її батькам.

СВІТОВА ВИСТАВКА

УКРАЇНСЬКИХ ОБРАЗОТВОРЧИХ МИСТЦІВ

відбудеться

в Торонто у вересні 1982 року
заходами
Канадсько-Української Мистецької Фундації
Ukrainian Canadian Art Foundation
2118-A Bloor St. West, Toronto, Canada
M6S 1M8

Використовуючи досвід у переведенні численних виставок наших образотворчих мистців Канади й Америки, КУМФундація влаштує в Торонто, у вересні 1982 року, Світову Виставку репрезентативних творів українських образотворчих мистців. На рекомендацію Головної Ради Мистців Українців у Діяспорі під проводом мистця П. Андрусева ця виставка відбудеться під патронатом Ради для справ Культури СКВУ під головуванням д-ра Б. Стебельського.

До участи у виставці КУМФундація запросить поіменно відомих образотворчих митців за рекомендацією Селекційного Комітету під головуванням мистецтвознавця Святослава Гординського з Ню Йорку. Мистці, про яких фундація не має даних, можуть самі зголоситися до участи, переславши найменше три прозірки своїх праць для одобрення цим Комітетом. На виставці можуть виставлятись твори всіх мистецьких жанрів і стилів з ділянок малярства, скульптури і графіки.

Після отримання офіційного запрошення мистець перешле до фундації два свої твори за його власним вибором, які можуть бути різної тематики й техніки. З отриманих творів Селекційний Комітет вибере те, що буде відповідати вимогам виставки з погляду мистецької вартости, формату, сюжету і т.п. Кошти рамування, пересилки в обі сторони і забезпечення

Д-р Наталя Апонюк призначена директором Центру Українських Канадських Студій

Манітобський університет призначив д-р Наталю Апонюк на становище директора Центру Українських Студій при Колегії Св. Андрея у Вінніпезі. Ці обов'язки вона перебрала з днем і січня 1982 р. Д-р Н. Апонюк одночасно продовжуватиме свою працю, як доцент на відділі Славістичних студій на Манітобському університеті, з меншим навантаженням.

В 1962 р. Наталя Апонюк одержала ступінь бакалавра (з почестями) на Саскачеванському університеті. В 1963 р. — ступінь магістра; в 1974 р. — ступінь доктора філософії на Торонтонському університеті. Д-р Наталя Апонюк було учасником академічного обміну між Торонтонським університетом і Московським Державним університетом. Один рік робила досліди в ділянці докторської дисертації у Гарварді. Викладала в Саскачеванському і Торонтонському університетах (як пед-асистент), у Рід Каледж (США) та в Альбертському університеті. Від 1977 р. викладає на Манітобському університеті. Д-р Наталя Апонюк одержала ряд нагород і стипендій, а останньо Дослідчу дотацію від Манітобського університету, дотацію Фінського міністерства освіти і дотацію Дослідчого Інституту Канадських Степів (Canadian Plains Research Institute).

Виступала з доповідями на багатьох наукових конференціях і подавал свої статті до наукових журналів, як „Квартальник Торонтонського університету", „Журнал канадських етнічних студій" та ін. Крім педагогічно-дослідчої праці, д-р Наталя Апонюк затруднена в багатьох університетських комітетах та очолює Комітет Совєтських і Східньо-Європейських Студій, членом екзекутиви Канадської Асоціяції Славістів і членом президії Української Вільної Академії Наук. Д-р Н. Апонюк тепер є головою Програмового комітету для навчання української мови в середніх школах Манітоби (міністерство освіти) та членом дирекції Осередку Української Культури і Освіти, де була заступником президента в 1980-81 р.

Центр Українських Канадських Студій створено за домовленням та угодою між Манітобським університетом і Колегією Св. Андрея у січні 1981 р., у наслідок афіляції Колегії з університетом. Центр Українських Канадських Студій — є одинока наукова установа в Канаді, де академічна програма включає курси, які ведуть до бакалавру з української канадської спадщини.

Д-р Наталія Апонюк є донькою прот. Василя і добр. Анни Апонюків.

СВІТОВА ВИСТАВКА

покриває мистець. Призначені на виставку твори мусять прибути на адресу фундації найпізніше до кінця квітня 1982 року. Технічні вимоги і вказівки щодо експонатів перешлеться окремо враз з поіменними запрошеннями.

Кожний мистець-учасник цієї Світової Виставки всеукраїнського значення одержить Пропам'ятну медалю враз з Грамотою признання. Одночасно плянується вручити пропам'ятні медалі з золота за три найкращі твори виставки, які вибере окремо для цього покликане жюрі з українських і неукраїнських мистецтвознавців.

Метою фундації є виставити найкращі твори сучасного українського мистецтва у вільному світі для підкреслення його українських притаманностей і зв'язків з чільними течіями сучасного світового мистецтва. Повний успіх виставки залежатиме від участи в ній наших чільних мистців старшої і молодшої ґенерації з усіх країн вільного світу. Тривалою пам'яткою виставки залишиться її Каталог, який буде розісланий до головних музеїв, ґалерій і бібліотек світу.

Торонто, вересень 1981 року.

За Канадсько-Українську Мистецьку Фундацію:

М. Шафранюк, президент

Л. Козак, секретар

Олена Пчілка

СПОГАДИ ПРО МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

(Продовження)

У ПОЛТАВСЬКИХ ШКОЛАХ

Шкільну науку мої брати, яко старші, почали значно раніш за нас, дівчат. Брата Михайла віддано ще в 1849 році в школу, що звалася „Гадячское уездное училище". Се був не дуже-то показний будинок, на один поверх, одначе виходив на Соборну площу, і була ця школа вища за так звану приходську школу. Брат Михайло пізніше звав жартома своє „Уездное училище" Гадяцьким університетом, бо ще й довго не було в Гадячому старшої школи за нього; лише в кінці XIX віку земство відчинило в Гадячому Торгову школу, а пізніш і дві гімназії (хлоп'ячу й дівочу); старий (...) будинок давнішого „Уездного училища" земство розібрало і на тім же самім місці збудувало двоповерхове „Высшее начальное училище". Пізніш доля мов би схотіла справдити жарт Михайлів про Гадяцький університет, чи, може, долі самій заманулось пожартувати, тільки літом 1919 року в будинку Вищої початкової школи (що стала на місці колишнього „Уездного училища") відчинено, досить бучно, ще вищу школу і таки справді названо її — Гадяцький народний університет. Се звучало гордо: в Гадячому — університет! Але той університет існував лише два місяці: зачинився за недостачею коштів, професорів і студентів...

Вертаючись до пробування брата Михайла в Гадяцькім училищі. Я не можу пам'ятати сього часу, бо я була тоді ще дуже мала: як Михайло вже й кінчав училище (в 1853 році), то мені було всього 4 роки. Одначе знаю дещо про той час від самого Михайла, від мами й від інших людей, близьких до нього.

Коли Михайла мали віддавати до училища (1849 року), у нас оселилися два маминих племінники, два Колі — Микола Шульженко й Микола Політика (Політиченко); наш тато підучував їх до вступу в училище разом з Михайлом, та й потім наглядав хлопців, як вони вже й вступили до училища. Хотів тато, щоб вони вчилися в нього й французької мови; отже, Михайло та Коля Шульженко і вчилися, але Колі Політиченкові трапилась така притичина, що він вчитися французької мови не міг: казав, що не може справитися з французькою вимовою, бо може вимовляти mon, ton, maman та інші французькі носові звуки тільки тоді, як стисне собі носа пальцями. Тато такого способу вимовляння не вхвалив, і прийшлося французьку науку з сим небожем кинути. Та й взагалі сей Коля пізнавати „бездну премудрости" охоти не мав. Що ж до Колі Шульженка, то він вчився з Михайлом досить рівно по всіх науках, і, по скінченні училища, вони разом вступили до Полтавської гімназії.

Якось не дуже давно, у 1917 р., пізналась я в Гадячому з одним товаришем Михайловим по училищу. Се був старенький, але ще міцний гадяцький міщанин Петро Заколодязний, чоловік розумний і моторний. Він сам пропитався до мене й розповів дещо про своє спільне з Михайлом учіння в училищі. Розповідав про свої дитячі забави школярські, як грали в нашому дворі у м'яча, пускали змія, як спускалися з нашої гори зимою, на книжках (на історії Устрялова або на географії Ободовського), як ходили до ратуші, городської управи, дивитись на тих давніх радників, урядовців сього встановища... За спогадами П. Заколодязного, сі члени ради городської зійшли вже тоді на якісь комічні постаті, — в довгих балахонах (капітанах?), у величезних брилях, — і мало не завжди були під чаркою. Чи се вже в такі особи повернулися колишні „райці магістратські"? Хлоп'ята-школярі ходили вже тільки, щоб з їх посміятися!...

На думку д. Заколодязного, брат Михайло був надзвичайно здатний до науки. „Куди нам було до нього! — мовляв сей Михайлів товариш по вчилищу. — Куєш, було, куєш той урок, насилу витовчеш, а Драгоманов раз прочитає — і вже зна".

Нічого, одначе, нема дивного в тім, що товариші не могли дорівнятися Михайлові в здатності до вчення: для них книжка взагалі була твердим каменем, „гірким плодом", а Михайло був уже добре обізнаний з книжкою, настільки привчений до читання, до розуміння прочитаного, що й до вступу в училище залюбки прочитав багацько книжок з батьківської збірки; між іншим, мовляв він, ще малим двічі прочитав „Историю государства Российскаго" Карамзіна. То певне, що Заколодяжний, чи інший такий товариш, не міг би сполуватися з М. Драгомановим.

За „отличные успехи в науках" Михайло одержував „награды" книжками; одна з них, хрестоматія Галахова, гарний збір зразків з російської словесності, служила потім і нам, меншим.

Оповідав добродій Заколодязний про цікаву особливість Михайлового пробування в училищі: його (в ті часи) ніколи там не били і взагалі ніяк не карали. (Власне, батько наш поклав таку умову, як віддавав Михайла до училища). Одного разу хотів був котрийсь учитель покарати Михайла, але він „не дався", мовляв Зак(олодяжн)ий. В того вчителя був такий спосіб карати учнів: котрий школяр щось там напрокудить у класі, то вчитель каже йому взяти обома руками книжку, держати її над головою і так стояти якийсь час перед всім класом, поки вчитель не скаже „годі". Якось і Драгоманов пустував за уроком, щось там коїв. Учитель і йому сказав держати книжку над головою. Драгоманов не схотів і пошпурив ту книжку додолу. Другого дня прийшов батько („старий Драгоман") і нагадав в училищі, що він же просив не карати його сина ніяк, а коли що трапиться, сказати йому, батькові, він з сином поговорить, і хлопець тоді, з певністю, нічого лихого не робитиме.

Так і було: Драгоманова більше не займали. Він шанувався без кар.

Того ж 1853 року, як Михайло скінчив училище (весною) та перебув дома й літо повіз його разом з Миколою Шульженком у Полтаву й віддав учитися в гімназію.

Се був уже виліт з родинного гнізда . . .

Але від Полтави до Гадячого недалеко (лише 110 верстов), отже, додому приїздилося часто і зв'язок з родиною був міцний ще й за часів пробування в гімназії.

Про наших батьків згадує Михайло в своїй автобіографії з почуттям вдячності, з твердим признанням одержаного від батька духовокоштовного добра. Він каже: „Охоту до читання та свого роду політики я перейняв змалку од батька і за його приводом ще школярем гадяцької школи перечитав майже всі цікаві книжк з його книгозбірні". Далі: „Щиро повинен я дякувати батькові своєму за те, що він розвинув у мені інтелектуальні інтереси та що між нами не було розладу морального й боротьби — явище незвичайне в Росії і тепер, а колись — тим більше".

Дійсно, такий батько міг розвинути інтелектуальні інтереси у своєму синові. Поза оточенням, так би сказати, етнографічним, в хаті нашій трималася атмосфера інтелігентності: батько до кінця свого життя виписував собі газету („Санкт-Петербургские ведомости"), журнали („Библиотеку для чтения" й ін.), альманахи. В одному альманахові, — здається, він звався „Гирлянда", — уміщено було батькове оповідання за підписом „Петр Драгомановъ". Оповідання було народницького напрямку, змістом його було нещасливе кохання одного візника („ямщика") з сільською дівчиною. Коли я читала те оповідання, бувши підлітком та знайшовши його в наших книжках, мені було втішно бачити батькове ім'я, надруковане в книжці, одначе не зосталося в мене враження, що те оповідання було написане якось особливо гарно; але все ж було його надруковано в столичному літературному збірнику, то можна думати, що якусь літературну вартість воно мало. У кожнім разі, сей друкований твір свідчить, що була в нашого батька якась письменницька поваба й здатність і що коли нащадки його, починаючи з сина Михайла, виступали на полі письменства, то мали до того призвід у традиції своєї сім'ї; менша чи більша здатність і хист — се річ інша, залежна від багатьох причин, але має вагу існування родової зав'язки, природженої кебети письменницької у нащадків.

Про значні інтелектуальні інтереси свідчить сила всяких виписок, що робив для себе наш батько: по ньому зістались цілі зшитки з випискаами відомостей юридичних (був же він юриста), історичних, спостережень славетних мандрівців. Був осібний зшиток — скорочений переклад якогось висліду про Велику Французьку революцію.

Були й записи етнографічні, власне збірники народних українських пісень. На жаль, всі ті збірники (як і всі зшитки з випискаами) загинули; про них зостались лише спогади, між іншим- у брата Михайла (в тій же його автобіографії).

Думаю, що батькове записування українських пісень має зв'язок з працею двох гадяцьких письменників — А. Метлинського й М. Макаровського. Амвросій Метлинський доводився нашій мамі свояком (по її материнському родові Стишевських), часто бував у нас; але власне знався з татом, на маму не вважав зовсім: мав чудернацьку вдачу — духом ненавидів усе жіноцтво, весь рід жіночий, навіть малих дівчаток. Як довідувався, приїхавши з свого хутора до нас, що тата нашого нема дома, то зараз же виходив з хати, навіть не повітав-

(Продовження на ст. 14)

Зліва направо — Мирослава Телеґа, Вероня Костинюк і Іванна Римар.

ЗАСЛУЖЕНЕ ПРИЗНАННЯ

Часто ми читаємо статті про членок Союзу Українок Канади, які своєю невтомленою працею та ентузіязмом причиняються до поширення суспільних проєктів.

В цій статті Східня Філія Музею Союзу Українок Канади складає щиру подяку трьом членкам Союзу, відділу ім. Лесі Українки у Виндзорі, Онт., які зорганізували комітет для видання Альбому Буковинських Взорів в 1973 році. Цей комітет взяв на себе велику працю — придбання фондів на видання альбому, заряджения друкования та продаж цих дорогоцінних книжок. Комітет складався з слідуючих осіб: Мирослава Телеґа — голова, Іванна Римар — секретарка, Веронія Костинюк — касирка.

Цих три заслужених членки Союзу Українок не лише працювали над альбомом, але також були активні у місцевому відділі ім. Лесі Українки і в Провінційній Екзекутиві Союзу Українок, яка в той час приміщувалася у Виндзорі — М. Телеґа була головою, В. Костинюк — заст. голови, І. Римар — кореспонденційною секретаркою.

Завдяки їхній праці, Альбом Буковинських Взорів видано й примірники Альбому появилися по всьому континенті — не лише серед українців, але також в канадських бібліотеках, більших містах Канади й Америки.

На Провінційному З'їзді Союзу Українок в Торонто в 1973 р. було ухвалено, щоб ввесь дохід з продажу цих альбомів був призначений для Східньої Філії Українського Музею Канади СУК.

До 1980 року передано $15,000.00 і ця сума дала спромогу нам одержати дотацію від Онтарійського уряду в сумі $15,000.00 для умебльовання Музею.

В грудні 1980 року, в Інституті св. Володимира в Торонто, члени комітету альбомів офіційно передали керівництво Східній Філії Музею разом з чеком в сумі $10,000.00.

З великою вдячністю Східня Філія Українського Музею Канади Союзу Українок Канади, складає найщирішу подяку та висловлює належну пошану Мирославі Телеґій, Іванні Римар, Вероні Костинюк за їхню взірцеву та успішну працю. Їхня праця лишиться в історії Союзу Українок як приклад для багатьох членок.

Східня Філія
Українського Музею Канади
Союзу Українок Канади

СПОГАДИ...

(Продовження з 13 стор.)

шися з мамою чи з якою іншою істотою жіночою; з татом же нашим охоче бачився й розляв. Можливо, що татове записування українських пісень було надихом Метлинського, відомого збирача їх; у кожному разі, було в Метлинського якесь близьке поєднання з татом, що виявилось і в спільній праці — записування пісень Гадяцького повіту.

Михайло Макаровський був наш близький сусіда по своєму гадяцькому дворищу. Він теж приятелював з нашим татом, а сестри його — з мамою. Вірші його (поеми „Наталя" й „Гарасько, або Талан в неволі") Метулинський видав у Харкові в „Южному русскому зборникові", а се теж вказує на єднання місцевої інтелігентської сили в Гадячому. Як відомо, ні власні вірші Метлинського, ні поема Макаровського не сяють великою поетичною вартістю, але все ж вони, разом з етнографічною працею Метлинського й такими ж самими записами третього гадячанина, нашого батька, вказують на існування прихильників українського слова в такому глухому місці, як Гадяче, і в таку давню пору.

(Далі буде)

TWENTY YEARS OF AMNESTY INTERNATIONAL

From a Card File to a Computer

Carola Stern, a professional journalist and political editor for West German Radio, is a co-founder of the Amnesty International German Section. Long a member of the directorate, she is still active on the council. The following is an excerpt of a longer story she recently wrote recalling her association with Amnesty and the changes that have taken place since she first became a member. Her story is translated from German by Leon Hurvtz of Vancouver.

Twenty years ago, 28 May 1961, the English lawyer Peter Benenson wrote an article about political prisoners who, forgotten by the world, were being held in East Germany, in South America, in the Soviet Union, or wherever else in the world. The article, appearing in the London "Observer", signalled the birth of AMNESTY INTERNATIONAL, a citizens' initiative that took upon itself the burden of the forgotten prisoner.

For Benenson, the real birthday of Amnesty International is 19 November 1960, a Sunday on which he read in a newspaper of two Portuguese students condemned to three years of prison for having toasted freedom in a restaurant. That newspaper article was the signal for the world-wide campaign against political persecution launched by Benenson from that very day, the prelude to his appeal in the London "Observer".

Christel Marsh, one of the first volunteers, presents herself two days later in Peter Benenson's solicitors office near Fleet Street and the Thames, an office consisting of three small rooms and two gloomy store rooms. Two other volunteers were already there, busily sorting out the letters that had arrived in response to the appeal. For Christel, Benenson had a particular function in mind, that of keeping the archives of the new organization.

"What does that mean?"

"We must begin," Benenson went on to explain, "to assemble cards bearing the names of all political prisoners."

"How many cards do we need?"

"A million, I should say."

How to begin? What to do? On a table lay a half-dozen cases, filled with newspaper clippings and letters. There Christel Marsh finds the first hints of what to do, the first names. Then, at Woolworth's, she buys a paper file in which she places a sheet of paper for each country. On the Indonesian sheet she has only one name to write, Mochtar Lubis. Where Portugal and her colonies were concerned, she knew of only ten prisoners in the spring of 1961, among them Agostino Neto, later to be president of Angola, and Mario Soares, later to be prime minister of Portugal. On the East German sheet she notes the names of Georg Dertinger and Wolfgang Harich, of Erich Loest and Walter Janka, and of many others quite unknown.

When early in the sixties I first visited the office in Mitre Court four people were working there full time, at a weekly wage of twelve pounds. With the help of volunteer assistants, they were able to see to it that, three years after organization was found, over a thousand political prisoners were being looked after by Amnesty groups.

What a revolutionary change has taken place in Amnesty in the meantime. I still remember perfectly well how hard it was for me in the mid-sixties to get support for a resolution to apply a gift of over ten thousand marks not to the care of prisoners' families but to the acquisition of office furniture and typewriters for Amnesty's headquarters in London. The International Secretariat now has an annual budget of two million pounds and engages 150 collaborators. Is all that really necessary?

Here I am, full of mistrust of the "apparatciki" — also of the young on the part of the old — as I stand in front of the big gray house on Southampton Street in London. In one office sits Friederike Knabe, dreaming of her computer. "It's all set! We're going to buy one next week!" She had studied the price lists, also the various systems. "To train our colleagues, half-a-year has been set aside, then everything gets moving."

"What gets moving?"

"We are working on the documentation of political persecution."

"You mean a prisoners' card file?"

"That's right." Frederike Knabe now has the place once occupied by Christel Marsh.

Then this young woman in charge of the documentation division, explains to me how valuable a computer, the purchase of which will swallow a total of 4,000 pounds, can be to human rights. It is only by such means that it will be possible to determine the names of hundreds of thousands of political prisoners — including the names of those who have vanished — for whom searches must be conducted. Did not Benenson warn us about forgetting prisoners? The computer's memory can prevent that very thing. It will register the "via dolorosa" of South Africans, Russians, Koreans who have no rest their lives long, questioned, arrested, released, again questioned, rearrested — the life chronicles of political persecution. With a mere knock on the door it will deliver lists of names of persecuted trade unionists, peasants, fishermen, journalists, in order to be able to call upon trade unions and professional organizations for help.

The question whether something such as Amnesty International can manage without a modern computer was decisively answered long ago, says Friederike. Without it effective work would not be possible. "The only thing is to control the apparatus."

I try to understand the collaborators' troubles. Since the organization's prestige depends on the seriousness and accuracy of each individual bit of information and on each report, basic research and scientific quality are demanded of them. Such work requires quiet and concentration. Besides, the colaborators must be in a position to launch, within a few hours, lightning-speed actions on behalf of prisoners whose lives are in danger. They must carefully plan amnesty missions and, to this end, provide diplomats, politicians and jurists with comprehensive material. Yet a huge part of their energy is consumed by office routine. Calls from journalists, visits from prisoners' friends, questions from local groups, of which by now there are more than 2000 — how is one to get through the stream of visitors and telephone calls? Even in Amnesty's headquarters there is stress, overwork, nervous breakdown. The successes frequently do not match the pressure of knowing the victims of ever newer waves of terror to be so defenseless in the world.

I have become convinced that there must be computers even in Amnesty offices.

Before my London visit and my many conversations with AI's present-day spokesmen I had no idea how Amnesty's work had broadened and changed during the "seventies." In the first decade of its existence, the work consisted essentially of the dispatch of amnesty missions, of the publication of country-by-country reports, of care for individual prisoners by local groups.

In the seventies Amnesty initiated worldwide campaign against torture and the execution of the death penalty, campaigns whose positive effects may not be overlooked. Never before had the world public been so comprehensively and systematically informed on the extent and methods of torture.

In the seventies, during the campaign, the Amnesty people began to comprehend that with the methods they had used until then they would be able to go no further. With those methods, nothing could really be done about torture and the execution of the death penalty, nor about newer forms of oppression. When Peter Benenson had the idea of caring for certain individual prisoners through a specific group, he had in mind the "long-term prisoner", the political prisoner in Portugal, Cuba, Rhodesia, condemned to many years in prisons or a camp. Meanwhile, certain governments had adopted a new device, that of briefly incarcerating their critics — on the occasion of strikes, social unrest or military action — then of releasing them, then again carting them off, and so keeping them in constant agitation and uncertainty.

In the face of new forms of oppression such as brief incarceration, in the face of kidnappings, torture and state-sanctioned murder, Amnesty International has had to develop new forms of action. During the campaign against torture, the "urgent actions" came into being, giving emerg-

ency aid to prisoners threatened with torture and death. Since it has become evident that such actions — like those for the specially selected prisoners of the month — actually improve the situation of those so imperilled, nearly three hundred of such "urgent actions" are now launched every year.

In individual cases, such as the arrest or abduction of a well-known politician, Amnesty asks well-disposed governments whether their ambassadors posted to the countries in question will step forward to offer asylum for the persecuted person, thus trying to save his life. For some time, Amnesty has been thinking over whether persons whose lives have long been in danger should not be protected by so-called preventive actions even when they are not under arrest, in order that, through constant vigilance, they may be kept from being abducted and disappearing unnoticed.

To the future goals of the total organization belong the transcedence of its strictly European character and the inclusion of "forgotten states". In Albania and the Arab region, in Kampuchea, Burma, North Korea and several African countries, Amnesty is particularly obstructed, and must therefore continue to find new ways to gain a foothold there as well. Even now, the formation of Amnesty sections in the Third World proceeds too slowly. At any rate, Amnesty International exists today in nearly forty countries, among them Nepal, Nigeria, Ghana, Ecuador and Bangladesh. Yet, the formation of groups is frequently blocked by inadequate (non-existent) knowledge of local languages and traditions, as well as by a lack of money. On the streets of Bombay and in the slums of Nairobi one can scarcely collect money for amnesty missions. People there have other cares. There one will have to discover other ways of working.

Before I take my leave, I ask Peter Benenson whether he is proud of the idea that occured to him on that Sunday in November 1960 and of what has come of it. "Proud?" He seems taken aback. "Yes, I suppose so — yes."

What Amnesty International would be able to achieve in a mere twenty years is something that even Benenson could not foresee. Help has been given to many of the persecuted. Many of the imperilled are protected only by the existence of Amnesty. Radio announcers, television stations, newspapers propagate information on Amnesty. No one can ever again pretend that he did not know. No persecutor can ever again be sure of remaining undiscovered.

After mobilizing campaigns and a stormy ascent, Amnesty comes now into a phase in which there must be consolidation and stabilization. This portion of its history falls into a time in which fighters for human rights are going to have it harder than in the seventies. The new president of the United States put in charge of human rights a man known for his repeated defense of South Africa and his expressions of sympathy for the military dictatorships in Argentina and South Korea. In Iran has appeared the outline of a code of penalties that legalizes flogging, amputation and stoning. In Turkey, a member of the North Atlantic Treaty Organization, torture is still practized. Politicians who only a few years ago wished to be profiled as fighters for human rights will today not even let the two words pass their lips.

Still I am optimistic. A while ago, a student, member of a West German group, joined. When questioned about her motives, she said that she had noticed how, when watching the day's news on television, her horror at renewed acts of terror was gradually disappearing with habituation, how bland indifference was taking the place of sensitivity. It was out of fear, said she, of losing, already in her youth, the capacity for solidarity and love of neighbours that she had come to Amnesty.

Reprinted from Amnesty International Bulletin
Canadian Section, October 1981, No. 204
294 Albert Street, Ottawa, Ontario
K1P 6E6

Submitted by *Helen Raycheba*,
Convenor of International Affairs

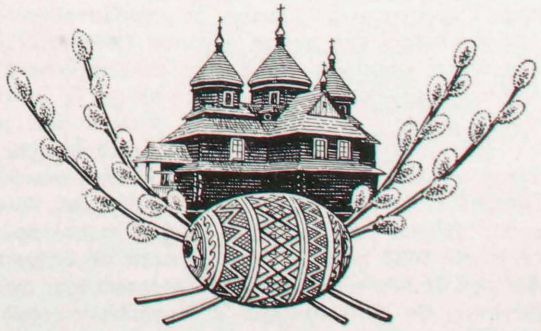

МУЗЕЙНІ ВІСТІ

МУЗЕЙ
СОЮЗУ УКРАЇНОК
КАНАДИ

ДАР НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ КАНАДИ

П-во Никола й Параска Цалини з Ошави, Онтаріо склали княжий дар у сумі $3,000.00 на Український Музей Союзу Українок Канади з нагоди 60-літнього ювілею подружнього життя.

Пан Никола Цалин народився в 1899 році в с. Городенці. Приїхав до Канади з батьками на десятім році життя і жив на фармі в околиці Гефорд, Саск. Молодим покинув працю на фармі та став до праці в крамниці мішаних товарів, де робив 4 роки. Потім переїхав до Кадворт, Саск., і там працював поверх 11 років в крамниці мішаних товарів. У 1923 р. оженився з Параскою Котелко і далі працював у крамниці. В 1933 р. пішов на працю в елеваторі і купував збіжжя до 1948 року. В роках побуту п-ва Цалинів у Кадворті вони були одні із перших засновників Української Православної Церкви в тому містечку і там віддали багато праці і гроша. В 1948 р. перебралися до Торонто, де знову купили підприємство, при якому працювали поверх шість років. Це підприємство продали і переїхали до Ошави, де купили хату і там започаткували шиття фіранок (Draperies) для таких крамниць, як Eatons та Simpsons і при тому працювали тринадцять літ до їх пенсійних років.

Ціле їхнє життя в кожній місцевості вірно підтримували справу Української Православної Церкви. В хаті постійно був „Український Голос", „Вісник" та „Промінь". Всі складові організації СУС постійно отримували пожертви від п-ва Цалинів. Найбільша пожертва була на Інститут Св. Володимира в Торонто в сумі $10,000.00.

Вони також подарували ось такі поважні жертви з нагоди їх надходячого 60-літнього ювілею подружнього життя:

$3,000.00 на Фундацію Колегії Св. Андрея в Вінніпегу і

$2,000.00 для Інституту Петра Могили в Саскатуні як стипендійний фонд у їхньому імені для тих студентів, що на літніх курсах будуть мати найвищі оцінки з вивчання української мови.

За Ваші постійні турботи та дбання про добробут наших виховних інституцій, бажаємо Вам кріпкого здоров'я на многі літа!

Управа Музею

VESNA — SPRING TRADITIONS

April 15 — May 30, 1982

An exhibition depicting the Ukrainian folk cycle of spring will be featured in the Gallery-Lounge of the Ukrainian Museum of Canada from April 15 to May 30, 1982.

The exhibition will use three dimensional objects, photographs and text to describe topics such as the recall and greeting of spring, agricultural activity, the return of the birds and Easter traditions.

A magical season in agricultural, folkloric and religious traditions, spring is a time of joyous celebration by Canadians of Ukrainian descent. The unique blend of agricultural, folkloric and religious beliefs in the re-awakening rituals of nature and man provide the basis for a cycle of holidays when rituals such as the turning of the first furrow, the first sowing, planting the gardens and releasing of the bees are followed.

This period also corresponds to the season of the Great Fast, a time of spiritual rebirth beginning in February with the recall of spring (the Greeting of our Lord in the Temple) and culminating in the Easter celebrations of Christ's resurrection.

St. Yuriy's Day, on May 6, anchors the spring agricultural celebrations. It is believed that St. Yuriy's unlocks the heavens, releases the dewy rain, and unleashes the earth to make it green and abundant, ensuring a bountiful harvest. In religious tradition, the Feast of the Transfiguration of Christ completes the cycle.

For more information contact:

Marie Kischuk, Director-Curator
244-3800

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Великодні Дзвони

В зорі вбрана, нічка гожа
Слухає, як Служба Божа
Відправляється в церквах,
Що палають всі в свічках.

А у церкві і знадвору
Все село людей до збору.
От по Службі, навкруги
Вже обносять корогви.

А з дзвіниці — усі дзвони!
Що найбільший — б'є та стогне,
„Празник ва-ам...
Праця на-ам!"...

А дрібніші за ним жваво
Відбивають всім на славу:
„Великдень!"
„Великдень!"

О. Пчілка

ЯК ЯЄЧКО КРАШАНКОЮ СТАЛО

Була собі дівчинка, Уля-Моргуля, і мала вона Курочку-Журочку. Курочка-Журочка каші дармо не їла, щодня по яєчку зносила. Знесла вона Яєчко і в суботу під Великдень.

Поклала Уля Яєчко в кошик та й каже:

— Це мені крашанка буде!

Яєчко почуло та й злякалось: „Що вона зо мною робитиме? Може яке лихо задумала?"

І Яєчко викотилось із кошика та й утекло в сад. Котиться воно по свіжій траві, аж назустріч друге Яєчко. Але не біле, а так гарно розмальоване, аж очі в себе вбирає.

— Хто ти є — питається

Улине Яєчко. — Яйце ти чи не Яйце?

— Не тільки Яйце, а ще й писанка. Мене Катруся довго малювала, в віск умочала, три фарби добирала. Та ж завтра Великдень!

— А чого ж ти поза тини блукаєш, коли таку гарну суконочку маєш? — знов допитується Улине Яєчко.

— Щоб мене Зайчик підняв, у коробку поклав і на плечах під церкву між дітей приніс. Ото буде радість!

— Хочу і я на Великдень прибратись! — подумало Улине Яєчко. — Ой, дурненька я крашанкою не хотіло бути, від Улі-Моргулі втекло! Треба вертатись додому, нехай мене Уля бере, нехай малює.

Прикотилось Яєчко додому, а Улі немає: пішла до товаришки крашанки красити, інші яєчка в хусточці понесла.

Завтра інші яєчка крашанками будуть, ще, може, їх Зайчик на радість дітям під церкву принесе... А Улине Яєчко лежатиме безславно в кошику...

Розжалобилось Яєчко та й думає: „Коли так, то нема чого мені на світі Божому бути. Піду й утоплюсь!

Дивиться Яєчко, стоїть каламар, повний синього чорнила.

— От де втоплюсь! — крикнуло Яєчко і скочило в каламар. Та що зробиш, коли каламар плиткий, в чорнилі не впірнеш! Поклалось Яєчко на один бік — нічого не виходить. Перевернулось на другий — те саме. Тільки боки собі покрасило.

З пересердя викарбкалось з каламаря, та й задумалось.

— Не маю щастя! Не ведеться мені!

Аж глип, з дзеркала дивиться на нього інше Яєчко, таке гарне, синє-синеньке, тільки голівка біла. Наше Яєчко йому вклонилось, і воно теж вклонилось. Наше яєчко всміхнулось, і воно всміхнулось. Наше покотилось йому назустріч, котилось-котилось, аж ударилось об шкло.

Тоді Улине Яєчко пізнало, що ця хороша синя крашанка — воно само. Втішилось так дуже, що й розказати годі.

Аж тут Уля-Моргуля іде, крашанки несе: жовті, червоні, зелені. Як побачила синю крашанку, дуже здивувалась, відки вона тут узялася. Думала-думала та й каже:

— Це мені Зайчик подарунок приніс.

І вона ніжно погладила пальчиками Яєчко, мов би це був сам Зайчик.

Р. Завадович

Провінційний З'їзд Союзу Українок в Реджайні, Саск.

З'їзд складових організацій СУС Саскачевану відбувся в днях 6, 7 і 8 листопада 1981 р. в Реджайні, Саск. З'їзд почався реєстрацією делегатів і гостей в п'ятницю 6 листопада від год. 7:00 — 8:30 вечора в Українському Народному Домі на Монтреал вулиці. Того вечора відбулися річні збори Інституту ім. П. Могили, а також соціяльний вечерок для всіх делегатів і гостей.

В суботу рано (7 листопада) відбулася спільна сесія. Сесія почалася величавим входом з прапорами С.У.К. і СУМК. Відспівано гимни — С.У.К. і СУМК. Капелян СУМК о. прот. М. Олесюк провів молитву і поблагословив З'їзд. Після вшановано мовчанкою пам'ять померлих членів складових організацій СУС.

До президії покликано голову Провінційної Екзекутиви С.У.К. пані Анну Холод, голову крайової управи СУМК Марусю Крищук, головну доповідачку д-р Одарку Троску з Вінніпегу. Слідували привіти. Він Крайової Централі СУС привіти склали: від ТУС — голова пан А. Мельничук з Едмонтону, від СУМК панна Маруся Крищук з Едмонтону. Були також льокальні привіти.

Пані Клапоущак з Реджайни представила головну доповідачку д-р О. Троску. В своїй промові д-р Одарка Троска згадала минуле нашого українського народу а також говорила про його майбутнє.

Слідувала панельна дискусія, в якій участь взяли: пан Тарас Удод, пані Катруся Шолтер, пан Ярослав Лозовчук. Дискусія була цікава. Після короткої перерви на каву відбулися окремі сесії.

Сесію Союзу Українок Канади відкрила голова Провінційної Екзекутиви пані Анна Холод, вона теж покликала президію. Предсідницею з'їзду була пані А. Холод, а секретарками: пані Д. Гриньків і добр. М. Гнатів з Йорктону.

До резолюційної комісії вибрано пані Марусю Гумен.

Голова пані А. Холод привітала всіх присутніх і представила делеґаток відділів. Відділи передали через своїх делеґаток або прислали писемні привіти.

Звіти Провінційної Екзекутиви були надруковані і роздані учасницям З'їзду при реєстрації. Пані Гриньків прочитала протокол з минулого Пров. З'їзду, який відбувся в днях 7, 8 і 9 листопада в Саскатуні.

Голова Провінційної Екзекутиви А. Холод вкоротці здала звіт, в якім представила діяльність Екзекутиви впродовж року. Сказала що вона мала нагоду особисто відвідати такі відділи як: Вимер, Вакав, Мазепа, Донвел, Донвел Вест, Гаєс, Стінен, Мелфорт, Блейн Лейк. Мала нагоду брати участь в різних підприємствах і дискутувати різні проблеми у згаданих відділах. Разом з головою Централі СУК, Анною Звоздецькою, взяла участь в святкуваннях 50-ліття відділу ім. О. Басарабової у Вакав, Саск. Голова взяла участь у Крайовому З'їзді в Едмонтоні і була вибрана до Номінаційної Комісії, для вибору нової Централі СУК. Зорганізував новий відділ у Маморниц, Саск.

Головні точки в звіті голови Провінційної Екзекутиви про Крайовий З'їзд:

Співпраця з відділами.

Справа Музею і музейні проєкти.

Співпраця з молоддю.

Журнал „Промінь", передплати і дописи.

Асиміляція і мішані подружжя.

В кінцевих словах свого звіту голова пані А. Холод подякувала всім делеґаткам і гостям за присутність на з'їзді, відділам за добру кооперацію а нововибраній Провінційній Екзекутиві побажала якнайкращих успіхів. Слідувала цікава дискусія.

Фінансовий звіт здала пані Левайна Букурак. Звіт був надрукований для всіх учасниць З'їзду. Кореспонденційна секретарка пані Максимюк подякувала відділам за надіслані звіти й привіти а також за пожертву на організаційний фонд Союзу.

Пані Буряник від Контрольної комісії висловила признання Провінційній Екзекутиві за її щиру працю, ствердила що всі книжки знаходяться в доброму порядку. Пані А. Буряник зробила внесок на уділення абсолюторії Провінційній Екзекутиві.

Пані Анна Клапоущак говорила про стипендії. Слідувала цікава дискусія. Внесок пані Д. Маковської, щоб стипендії давати студентам, які скінчили 12 клясу держ. школи й вчаться в університеті або в будь-якій інші школі, в будь-якому році науки.

Про розговірну українську мову говорила М. Гумен. Вона сказала що Екзекутива має багато матеріялів для рідних шкіл і садочків, з яких можуть користати відділи. Вчителька садочка пані Целіна Качковська говорила про українську розговірну мову в садочках. Показала на прикладах, які матеріяли можна вживати в садочках.

Пані: Ц. Качковська і М. Гумен приготовили виставку книжок (для рідних шкіл і садочків), яку учасники З'їзду мали нагоду оглянути.

Кілька відділів приготовили виставки ручної роботи. Першу нагороду за найкращу виставку отримав Відділ ім. О. Пчілки з Йорктону. Судді були: пані Павчук з Тідор і пані М. Копельчук з Йорктону.

До номінаційної комісії вибрано Каролю Завадюк з Саскатуну.

Провінційна Екзекутива на 1982 рік дальше залишається в Саскатуні. Голова Провінційної Екзекутиви на 1982 рік — пані Анна Холод.

На пообідній Сесії Музею говорили представниці Музею Маруся Кіщук, і М. Ткачук, О. Заставний і А. Холод. Після короткої перерви на каву, слідувала панеля — „Програма для молодих". В панелі взяли участь: Маруся Крищук і о. М. Заліщук та Розалія Матий-Кандіак. Модератором був інж. Степан Франко. Після панельної дискусії були звіти комітетів, висновки і рекомендації.

О год. 6:30 вечора у Вест-Вотер готелі відбувся бенкет з програмою. Головним промовцем на бенкеті був о. В. Макаренко з Вінніпегу. В концертовій частині виступав відділ СУМК з Йорктону і сольо Дебі Дверничук з Саскатуну.

У неділю рано (8 листопада) в Соборі Зіслання Святого Духа відбулася Свята Божественна Літургії, в якій участь взяли делеґати і гості З'їзду. Після Св. Літургії відбувся бенкет. Вручено стипендії, прийнято резолюції, звітували номінаційні комісії С.У.К., СУМК, ТУС.

З'їзд закрито молитвою.

Д. Гриньків і М. Гнатів — секр. З'їзду

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

СВЯТО КНЯГИНІ ОЛЬГИ В ЛАШІН, КВЕБЕК

Заходами відділу Союзу Українок, при українській православній парафії Св. Юрія Переможця в Лашін, відбулось урочисте Свято Св. Кн. Ольги.

Св. Княгиня Ольга являється патронкою відділу СУК в Лашін і з тієї нагоди приготовано відзначення тієї надзвичайної жінки, в історії українського народу.

Свято відбулось в неділю, 25-го жовтня і почалось Службою Божою і вдячним Молебнем, що їх відслужив о. настоятель Павло Шадурський. Тієї неділі, прибуло на Службу Божу і на те свято багато людей з Лашін і околиці. Після закінчення Служби Божої і Молебня, всі присутні зійшли на долину до церковної залі на святковий обід.

Програму на залі, перед обідом, відкрив о. Павло вступним словом, в якому коротко але річево змалював образ непересічної жінки-володарки, хоч молодої ще, в той час, але найсильнішої держави України-Русі, Св. Княгині Ольги. На сцені розмістився, щойно організований жіночий хор Відділу СУК, під диригентурою добродійки Марії Шадурської. Закінчуючи своє вступне слово, о. Павло попросив хор відспівати Молитву Господню „Отче Наш..." і поблагословив харчі.

Після смачного обіду, чудово продеклямувала вірша, „У церковці", учениця Недільної школи Тамара Ромас. Тамара Ромас має всього 5 років, але обдарована Богом талантом слова. Вона є донькою Ігоря і Ніни Ромас та внучкою Олександра і Марії Ромас та Володимира і Віри Вусатих. Тамара є гордістю не лише свої батьків, бабунь і дідунів, але цілої нашої парафії!

Глибокий змістом і короткий реферат, про св. Княгиню Ольгу, прочитала добродійка Марія Шадурська, який закінчила такими словами: „Дуже важливим для нас є, особливо в цей час, коли готуємось до святкування 1000-літнього ювілею охрещення українського народу, Володимиром Великим, в Православну Віру те, що літописець пов'язав хрещення Володимира з Ольгою. Коли Володимир, шукаючи правдивої віри, мав певні вагання в думці і звернувся за порадою до своїх бояр, які згідно літописця відповіли такими словами: „Як би Православна Віра була зла, то бабка твоя Ольга не прийняла б її, а вона була мудріша всіх людей".

Образ великої Княгині Ольги, неперевершеної жінки-володарки української держави Русі, був наче дороговказом, для довгих віків історії українського народу.

Він закликав і закликає сьогодні, тисячі жінок, українок, слідувати її шляхом. Образ її повинен світити і активізувати всіх жінок українок у вільному світі, а в першу чергу, всіх жінок нашого відділу С.У.К., якого славна Княгиня Ольга є патронкою.

З черги жіночий хор, під управою добр. Шадурської, відспівав дві пісні, „Тихо над рікою" і „Зеленеє жито зелене". Надзвичайно випала оця остання пісня, за що присутні обдарували хор рясними оплесками.

Пані Оля Штихно, дуже гарно, прочитала з збірки сучасної поетиси Віри Ворскло, „Листи без адрес". Добре було виконано дуети п. Валі Кислонко і Наталки Лазуренко, таки пісні, „У гаю ходила я" і „Мої ясени". Як одна так і друга мають дуже добрі голоси.

На святі був присутній посадник міста Лашін з своєю дружиною, які захоплювались нашою піснею. Дружина посадника попросила дати їй книжку англійською або французькою мовою, щоб вона змогла більше довідатись про Україну, український народ і про Княгиню Ольгу. Пані Оля Штихно, скоренько, принесла з дому, англійською мовою Історію України Д. Дорошенка і позичила їй.

Свято закінчилось відспіванням молитви „Достойно є..." Однак ще довго люди сиділи за столами і ділились своїми враженнями, бо як говорили, минуло багато часу від тоді, коли то в Лашінах, щось такого було.

Дуже добре керувала програмою п. Савюк, голова відділу в Лашін. В кінцевому слові, вона подякувала, всім виконавцям програми, посаднику міста і його дружині, що взяли участь у святі та всім жінкам, що приготовили такий смачний обід.

М. Гореча

ВІДДІЛ СОЮЗУ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ В ЛЯШІН, КВ.

Сидять зліва направо: Є. Товстюк, Н. Луцишин, добр. М. Шадурська, о. П. Шадурський, А. Савюк — голова, Н. Івак — господиня; стоять 1-ий ряд: І. Перс, О. Марйович, Т. Романко, К. Клунко, Т. Клемба — секретарка, О. Штихно, А. Сіренко, М. Гонзов, П. Завацька, А. Савюк, Маслюк; стоять 2-ий ряд: М. Максимич, А. Декер, О. Роззум, Н. Кушнірук, А. Дмитрук — фінансова секретарка, О. Глинська, А. Козинська, К. Зюзя, О. Яковенко.

50-ЛІТТЯ ПОДРУЖЖЯ П-ВА ІВАНА І НАТАЛІ ІВАНИШИН

Келовна, Б. К.

В день 22-го листопада 1981 р., п-во Іванишини святкували 50-річний ювілей подружнього життя. Іван і Наталя (із дому Гавриш), повінчались в церкві, званій як, „біля Пискливців", недалеко Гефорду, Саск. В той час, обоє належали до СУМК, Відділ Івана Сірка, ч. 2, при Народнім Домі, „коло Величка". Це була перша місцевість, де Г. Тижук офіційно почав працю як організатор СУМК. Цього року, СУМК у Гефорді відзначив 50-ліття свого існування на 6 - 7 червня 1981; отже цей рік був подвійним ювілеєм для Іванишинів, бо вони були присутні і на цій оказії.

Іван учителював і молоде подружжя часто переносилось з одної до другої школи. В 1936 р., переїхали до Павел Ривер, Б. К., а в осені 1939 р. повернули назад до Гефорду. Коли почалась спроба організувати Щадничу і Кредитову Спілку, то Іван з другими учителями брав активну участь і був вибраний першим головою.

У 1945 р. вони переїздять до Медов Лейк учителювати. Тут закладають крамницю книжок та музичних приборів, котрою Наталя провадила 20 років. По якімсь часі, Іван був перенесений із школи до канцелярії Великого Шкільного Округа. В 1966 р. він повертає знову до учителювання і переїздять вони до Саскатуну, а в 1970 р. до Винярд. Коли прийшов час на відпочинок у 1973 році, перебераються до Келовна, Б. К. на сталий побут.

Впродовж цих літ, вони все були активними членами наших організацій: СУМК, ТУС, С.У.К., Інституту Могили, Музею та Української Православної Церкви. Наталя, якийсь час була головою Провінційної Екзекутиви С.У.К. у Саскачевані.

Поза тим, вони були активні і в інших організаціях: Елкс, Роял Пирпл, Масони, Істерн Стар, Шрайн, ІОДЕ (Наталя була Ріджент), Ротарі (Іван був перший українець вибраний як Дистрикт Ґовернор), до Колтюрал Сосаєті і Клюбу, Товариства Багатокультурности і Українських Професіоналістів і Підприємців.

У Келовні, їхнім заходом створено Мандолінову оркестру яка стає дуже популярною. Також, коли заіснував Орден Св. Андрея, то Іван був вибраний першим головою.

У них є троє дітей: Ярослав, Іванна і Данило, та шсіть онуків.

З нагоди ювілею, п-во Іванишини зложили пожертви на різні українські установи та пресу.

ЩАСЛИВЕ 80-ЛІТТЯ АНАСТАСІЇ БОДНАРЧУК-ГРИЦІВ

В неділю 23-го серпня 1981 р., в українській православній громаді св. Анни в Скарборо, Онт., відбулося родинно-громадське торжество з нагоди 80-их уродин пані Анастасії Боднарчук-Гриців, яка разом зі своїм мужем Миколаєм проживають у Старечому Домі ім. Іларіона в Саскатуні, Саск. Після упокоєння першого мужа Стефана Боднарчука, п-і Анастасія одружилася з п. Миколою Грицівим, з яким оце вже 16 років спокійно і щасливо проживають.

В неділю 23-го серпня вони обоє загостили до своїх добрих дітей, з яких п'ятеро живуть з родинами в Скарборо, Онт.: син Іван, який є довголітнім членом парафії св. Анни і чотири доньки: Ганя, Павліна, Єлисавета і Михайлина. Приїхала також донька Марія з Норт Бетлфорд, Саск. На жаль, з причини жнив, не було присутнього сина Мирослава з Принц Алберт, Саск.

Анастасія Боднарчук-Гриців

Всі діти з родинами прийшли до церкви, щоб подякувати Богові за прожити 80 років доброї мами та за її щиру і віддану материнську любов. Зразу після Служби Божої о. настоятель Ф. Легенюк тепло привітав Дорогих Гостей та відправив вдячного Молебня за здоров'я шановної ювілятки Анастасії. Велично співав церковний хор під диригентурою інж. П. Бубелли.

Після Богослуження вся родина виїхала на святочний обід, що був приготовлений в одному з найкращих українських ресторанів „Караван" в Торонті. На обіді був присутній о. Федір Легенюк з добродійкою і він же поблагословив багату поживу. Ювілейний обід пройшов у дуже теплій і дружній атмосфері. Треба підкреслити, що всі діти і їхні родини п-і Анастасії і п. Миколи — це насправді дуже гарні люди і тому приємно було бути в їхньому товаристві.

Шановна Ювілятка сповнена несподіваних, теплих і глибоких переживань, була дуже щаслива і вдячна своїм добрим дітям і внукам за

50-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖНЬОГО ЖИТТЯ П-ВА ІВАНА Й АНАСТАСІЇ ЗЕНЧИШИНИХ
Реджайна, Саск.

Діти п-ва Зенчишиних — Борис і Анна Зенчишин зі Сван Ривер, Ман., Леся і Ерні Черепущак, Соня і Роман Корпусь з Реджайни, Саск., їхні діти: Надя, Орися і Іван Зенчишин, Соня Матіка, Тарас, Данило, Петруня і Роббі Черепущак, Роман, Авдій, Зеня і Зевін Корпусь, влаштували Золотий Ювілей подружнього життя татові і мамі, дідусеві і бабуні, який відзначено в суботу 24 жовтня 1981 року.

П-во Зенчишини належать до піонерів соборної громади Української Греко-Православної Церкви Зіслання Св. Духа в Реджайні, і до світських організацій, які гуртуються при соборній громаді.

Ювілейне святкування розпочато Молебнем в православному соборі, де при вході до храму внуки удекорували Ювілятів гоноровим корсажем, а зустріли їх о. прот. М. Олесюк і о. М. Заліщук, вони ж і відслужили Молебень. Співав соборовий хор під управою п. Романа Корпуся (зять ювілятів), дякував п. Г. Шипиляк, Апостола читав п. П. Андрійчук, Молебень закінчено співом триразовим „Многая літа".

Ювілейний Бенкет відбувся в українській православній авдиторії.

При вході до залі ювілятів вітали наймолодші внуки Соня Матіка, Петруня Черепущак і Зеня Корпусь зустріли їх українським звичаєм двома калачами на вишитому рушнику.

П-во Іван і Анастасія Зенчишини

Ювіляти подякували за зустріч і висловили їм Боже Благословення, а внуки провели їх до головного стола де всі присутні заспівали на Многії літа. Присутніх було коло 320 осіб.

Вечерю розпочато молитвою „Отче наш", яку проспівав соборний хор, столи з їдою поблагословив о. прот. Максим Олесюк.

Спеціяльні столи були призначені для близької родини, які прибули: зі Сван Ривер, Шовл Лейк, Брендон, Овкбурн, Биртл, Мензі, Елфинстон, Вінніпеґ, Ман., Торонта, Мус-Джав і Реджайна, Саск. По вечері господар й. Д. Керелюк представив гостей головного стола.

Дуже гарно виглядало, коли дванадцять внуків, почавши від наймолодшого, підходили до головного стола і вітали дідуся і бабуню, обдаровуючи їх чудової рожою.

Отець М. Заліщук прочитав і вручив грамоту від Митрополита Андрея, Первоієрарха УГПЦ в Канаді привітальний лист від Владики Василія, п. Д. Керелюк відчитав такі листи і телеграми: від ген. губернатора Едварда Шраєра, від федеральних, провінційних і міських достойників, а також пам'яткову відзнаку (пшеничний сніп), дарунок міста Реджайни.

Тост за Ювілятів підняв дружба о. М. Бородій, усі присутні відспівали ювілятам Многая літа!

Біографію ювілятів прочитав господар п. Д. Керелюк. Іван Зенчишин народився 6 червня 1902 р. в селі Ілавче, повіт Теребовля, Зах. Україна, в домі Лаврентія і Теклі Зенчишинів. Молоді літа провів при своїх батьках. Сімнадцятилітнім хлопцем почав працювати в „Українській Господарській Спілці", а потім в „Українській Споживчій Кооперативі", до Канади виїхав в жовтні 1926 році, до сестри Варвари і шваґра Гната Будівських на фарму, в околиці Ольга, Ман., де став до праці на СПР у квітні 1927 році.

Пані Анастасія народилася 4 лютого 1911 року на фармі в околиці Ольга, Ман. в домі Григорія і Розалії Мадюків.

29 жовтня 1931 р., Іван і Анастасія одружилися в Ольга, Ман.

За час свого побуту в Реджайні, п-во Зенчишин були і є активними, самовідданими працівниками, очолюючи провідні становища в українському суспільстві. Іван є почесним головою соборної громади, а пані Анастасія старшою сестрицею. І Зенчишин є членом ТУС, „Української Споживчої Кооперативи", „Української Кредитової Спілки" і Т-ва Українських Старших Громадян. Пані Анастасія є членкою С.У.К. відділ „Доньки України" в Реджайні, членкою Т-ва Українських Старших Громадян. Бог наділив їх 12 внуками. Заснування Товариства Старших Громадян в Реджайні, це була думка І. Зенчишина, його підтримали ще двох однодумців старших громадян, і по кількох сходинах більшого числа гро-

---

вияв такої сердечної пошани з нагоди дня уродин. Розчулена до сліз, лише в силі була вимовити: „Сьогодні — це найкращий і наймиліший день у моєму житті, якого я ніколи не забуду". Щиро подякувала, разом з своїм мужем, о. Федорові, хорові і диригентові, а особливо своїм добрим дітям, які так гарно пошанували рідну маму. З цієї нагоди п-во Гриців зложили по $50.00 на громаду св. Анни, церковний хор і „Вісник".

Бажаємо дорогій пані Анастасії Боднарчук-Гриців доброго здоров'я та щоб Ваше житт було веселе і щасливе назавжди. Нехай благословить Вас Господь Бог і зберігає на „Многії літа"!

ОФЛ

мадянства, заснували Т-во УСГ, 15 березня 1969 р. Головою вибрано п. І. Зенчишина і він цю функцію виконує тепер.

Прот. М. Олесюк, привітавши ювілятів, побажав їм доброго здоров'я, довгого віку і Божого благословення. Від організацій привіти склали: п. Іван Марусяк — соборна громада, пані Галина Клапоущак від С.У.К. відділ „Доньки України", п. Іван Мельник від ТУС, пані Домініка Ґрегорій від сестрицтва, А. Патрилюк від Т-ва „Просвіта", пані Соня Сагаш від Української Споживчої Кооперативи, п. Михайло Дребот від Української Кредитової Спілки, п. Петро Андрійчук від Т-ва Українських Старших Громадян. Як вияв вдячности п-ву Зенчишиним за самовіддану працю в Т-ві УСГ п. П. Андрійчук передав ювілятам скромний дарунок від усього членства на спомин довгої спільної праці. Син ювілятів, п. Борис Зенчишин, найстарший в родині, у своєму слові в імени дітей, склав батькам подяку за їх любов, науку і добре виховання.

П-во Зенчишини подякували дітям і внукам за їхню пошану й любов та за їх труд у влаштуванні Золотого Ювілею. Подякували усій близькій і дальшій родині, що прибули на це свято, як також усім приятелям і друзям, господареві свята п. Д. Керелюкові за вміле проведення цього свята, жінкам за смачну вечерю, й усім тим, кого поминули. Усім представникам організацій за привіти, отцям за відправи, диригентові, дякам і хористам за спів, і всім тим, що дали дарунки — та побажали веселої забави!

Молитвою і многоліттям закінчено ювілейне свято, яке залишило по собі незабутній спомин для усіх присутніх.

П-во Зенчишини склали пожертви на різні українські установи, а між ними $50.00 на „Промінь".

На многії літа Ювіляти!

П. Андрійчук

БЛ. П. ДОМКА КІНАЩУК
Бюкенан, Саск.

У вівторок, 3-го листопада 1981 р. відійшла у вічність в Канорській лічниці бл. п. Домка Кінащук.

Вона народилася 23-го серпня 1899 року в селі Добринівці на Буковині в родині Атаназа Рябко. В 1900 р. родина виїхала до Канади і поселилася 14 миль на південь від Бюкенан в околиці, яку пізніше названо Доброновець а пошту Дробот. В 1902 р. батько Домки впокоївся і лишив матір і малі діти в тяжких піонерських „гараздах". Мама вийшла вдруге заміж за вдівця Василя Стінку також з малими діточками. В цій родині Домка виростала аж до виходу заміж.

Року 1914 Домка вийшла заміж за Стефана Кінащука. Вінчання відбулося в церкві в Доброновець і таки в цій околиці молоде подружжя почало фармувати в трудних піонерських обставинах. Ці молоді люди були ввічливого й приємного характеру і завше прислугувалися в суспільстві з щирою порадою і часто з фінансовою запомогою. Вони були завше в українському русі. Дбали, щоб мати українських учителів в школі, а пізніше, коли настало відновлення Української Греко-Православної Церкви в Канаді то вони при помочі кількох членів церковної громади і активних українських учителів усунули російську місію і прилучилися до Української Православної Церкви. Навіть на деяких священиків (українців) в російській місії вдалося вплинути, щоб пристали до УГПЦеркви. Пізніше громада спро-

моглася придбати залю при церкві і Кінащуки все були тими провідниками, що заохочували громаду до активности.

Подружжя Кінащуків було бездітне, але як умерла сестра Стефанова Софія Ганяк, і лишила двоє малих дітей, то Домка прийняла й виховала їх як своїх — Савелю і Василя Ганяк. Поза це вона була хресною матір'ю багатьом дітям околиці.

В 1952 р. Кінащуки поселилися в містечку Бюкенан і відразу вписалися в члени церковної громади, Народнього Дому і жіночого товариства. Вони брали живу участь в церковному хорі, в концертах і всяких підприємствах не лиш вдома але в Канорі, Йорктоні і в Саскатуні як потреба була. Вони купили павука до церкви в Бюкенан. Жертвували на пресу, на „Вісник", на Консисторію УГПЦеркви, на Інститут П. Могили, де умеблювали одну кімнату. Взяли участь в відслоненню пам'ятника Т. Шевченкові у Вінніпезі. Навіть така справа як підпис „афідавіта" й поручення в спровадженню професора Ю. Мулика-Луцика з його родиною до Канади.

Проживши 56 років супружого життя, Стефан Кінащук впокоївся в 1970 р. Домка дальше жертвувала на український музей в Саскатуні. Там остається її шлюбний костюм, який привезла її мама з Буковини. Похорон Домки Кінащук відбувся 5-го листопада 1981 р. при великому числі людей з різних сторін. Служив о. Іван Стінка. Він промовляв зворушливо, бо він також походить з її околиці. Членки жіночого товариства стояли з свічками коло домовини в честь покійної Домки. По Богослуженню всі учасники похорону зайшли до Народного Дому на трапезу, яку приготовило жіноче товариство. При столі також говорила голова жіночого товариства Юстина Талпаш. У своїй прощальній промові вона підкреслила невтомну працю покійної Домки Кінащук, яка в своїм часі була заступницею голови, учащала на з'їзди і все була готова дати товариству фізичну, моральну і матеріяльну поміч. Вічна їй пам'ять!

На нев'янучий вінок на журнал „Промінь" склали слідуючі: Жіноче Т-во ім. Лесі Українки $50.00, Григорій Спіжевка $25.00, Є. Василів $25.00, Марія Кінащук, Саскатун — $25.00, Павло Попов $20.00. Зеновія Дробот $5.00. Разом $150.00.

Ю. Талпаш

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

САСКАТУН, САСК.
ВІДДІЛ ім. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

Річні збори відділу ім. Ольги Кобилянської у Саскатуні відбулись 13 грудня 1981 р. при участі великого числа членок . Пані Маруся Воронюк, голова відділу, відкрила збори, привітала членок і попросила о. Олесюка провести молитву. Предсідницею зборів була Анна Холод. Отець Олесюк провів молитву і хвилиною мовчанки вшановано пам'ять покійних членок.

Отець Олесюк щиро привітав всіх членок, сказав, що належиться велике признання проводові і всім членкам за велику проороблену працю і додав, що буде Господа молити, щоб поблагословив нашу працю і побажав якнайкращих успіхів на будуче.

Маруся Воронюк у своїм річнім звіті сказала, що рік був дуже переповнений різними активностями, але при Божій помочі і помочі членок заряду і всіх членок взагалі, рік успішно закінчився, сказала, що все членство так щиро працювало, що її праця була легкою.

Щиро подякувала всім членкам за довір'я, кооперацію, та солідну підтримку у всяких ділянках і додала, що буде у Господа просити в заплату кріпкого здоров'я для всіх.

Вона з'ясувала діяльність відділу за цілий рік, підкреслюючи деякі важливі події. Звіти управи і референток та різних комітетів представили огляд цілорічної праці.

З нагоди 25-ліття священства вшановано о. М. Олесюка святочним бенкетом при великій участі членства.

Наш відділ начислює 243 членок, з цього вписалось вісім нових, котрі були представлені на чаю членства. Також вшанували членок за 25 літ приналежности до С.У.К. Весь прихід з такого чаю призначено на „Промінь".

За рік відбулось 10 місячних зборів і 8 засідань заряду. Пересічно на збори учащає 70 членок.

Відбулись такі громадські імпрези: Свята Вечеря-Щедрівка, Місійний обід, спільне Свячене, бенкет для сумківців в їх закінчення сумківського року, свято День Матері, де вшанували найстаршу і наймолодшу маму, храмове свято і День Подяки, в програму яких входили доповіді на тему дня. Відбули двоє пущень і два чаї. Влаштували сніданок для дітей у день їхньої сповіді і вечерю після коляди.

Для придбання фондів влаштовуємо всякі підприємства, так як весілля ,ювілеї, вечері підчас базару і пущень, похоронні та поминальні обіди, вечері для членів ТУС, випродаж печива та писанок на Міськім Плезі, три дні випродажу поживи на річному ярмарку (Ексибишон). Цей проект вимагає багато жертвенної праці, зате наша їдальня здобула широку славу смачними українськими стравами, чистотою, порядком та чемною обслугою.

Влаштували „сморгесборг", де весь прихід передали на оселю Зелений Гай. Взяли участь у міжнародньому чаю, де жертвували печиво і працю — весь прихід з цього призначено на недорозвинених дітей.

З нагоди 50-ліття СУМК зарядили величавий бенкет, на котрім сумківці вшанували пані Анну Папіш за її довголітню опіку над молоддю. Заплатили подорож і кошта на Пров. З'їзд кожному сумківцеві, що поїхав до Реджайни. Відділ опікується садочком і членки навчають у Недільній школі. Приготовили великодні кошики для хворих у шпиталях і домах для старших. Також відвідують хворих у шпиталях через цілий рік. Ходили за пожертвами на поборювання недуги серця. Зарядили продовжувати ювілейну стипендію для учнів Української школи кожного року.

У касі з 1980 року осталось — $5,373.05, приходи за рік 1981 — $65,488.81, розходи за рік 1981 — $66,442.44, у касі залишилось — $4,419.42.

Серед більших пожертв були такі: На Катедру Пресв. Трійці $25,000.00, для сумківців — $1,550.00, на Музей — $510.00, на добродійні цілі — $580.00, на оселю Зелений Гай — $800.00, на „Промінь" — $360.00, на Місійну програму — $300.00, організаційний фонд С.У.К. — $150.00.

До управи на 1982 рік увійшли: Голова — Марія Воронюк, уступаюча голова — Анна Холод, 1-ша заст. голови — Анна Клапоущак, 2-га заст. голови — Ольга Кей, 3-тя заст. голови — Петруся Гаврилів, рекордова секретарка — Марія Гарбус, кореспонд. секр. — Марія Дорош, касирка — Емілія Табашнюк.

Референтки: Павліна Хомин, бібліотеки — Тетяна Гарбар, умовохворих — Анна Янов, незрячих — Марія Корчинська, бінго — Вероня Лозова, журнала „Промінь" — Марія Гарбус, культ.-освіти — Анна Клапоущак, мистецтва — Марія Чуганюк, молодшого СУМК — Розалія Кирильчук, Музейної Фундації — Василина Довні, обідів і перекусок — Анна Ріпак, преси — Савеля Стечишин.

Представниці до Жіночої Ради — Розалія Кренкі, садочка — добр. Олесюк, старшого СУМК — Славка Олексин, чаїв — Славка Михайлюк і Михайліна Лабач, членства — Анна Гарасимчук, шкільництва — Вікторія Бальон, шпиталів — Михайліна Лабач.

Голови кружків — Риверс Дейл — Марія Маков, Плезент Гил — Марія Чуганюк, Нютена — Вероніка Лозова, Бронскил — Кароля Завадюк, Вестмавнт — Марта Лазарович, Чорчил — Олеся Стефанюк.

Сестриці — почесні — Софія Ґрещук, Карвара Катеринич і Анна Пігач; діючі — Маланя Пігач, Михайлина Никифорук, Розалія Борса, Ольга Боднарчук, Докія Вівчар, Василина Букурак, Марія Лабач, Анна Гарасимчук.

Комітет майна кухні — Михайліна Лемко, Марія Цвик, Катерина Томошевська, Марта Лазарович.

Контрольна комісія — Ольга Гавриш, Олеся Кіндрачук, Софія Сенишин.

Представниці до КУК — Анна Папіш, Анна Михайлюк, Марія Дорош, Анна Холод.

ФОМ ЛЕЙК, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися 12-го листопада вечером у церковній залі „Захід сонця". Голова пані Франко відкрила збори, всі відспівали „Отче Наш". Членки подавали звіти з цілорічної праці.

У 1981 членки виконали досить гарну працю. У нас відбулося 10 місячних зборів і 3 засідань з церковним зарядом.

Ми приготовили вечерю на 6 весіль, вечерю для 8 різних клюбів,

обіди і добрі перекуски на 5 похоронів, один обід після поминальної Служби Божої за пок. Колибабу.

Громада і членки найняли Службу Божу у червні — прохання на добрий урожай а також знов у жовтні — День Подяки.

Ми улаштували продаж великоднього печива, писанок і чай перед Великоднем, базар і чай у червні, а також осінню вечерю у жовтні. Всі ці підприємства гарно і успішно проведено. Ми брали участь у новорічній забаві і на пущення, мали вечерю „Пат лак" для членів громади і членок перед Різдвом. Літньою порою мали „барбекю" печення на дворі і соціяльний вечерок.

Церковний хор і членки брали участь у фестивалі колядок, брали участь у спільній молитві жінок цілого світу у березні, і також мали спільне Свячене після Служби Божої по Великодни.

Дбаєм за своїх старших громадян, що перебувають у Пансіоні (Норсінґ Гом). Один місяць, цього року — у листопаді ми відвідували їх з концертовими точками, музикою, танками. Настоятель, о. Кокорудз, відправив обідницю для них. Ми також мали вечерок іменин для тих, котрі мають день народження (у тім місяці, що ми опікуємось) для всіх мешканців і запрошених гостей ми давали торт, суниці і морозиво.

На Святий Вечір, 6-го січня, членки приносять Святу Вечерю для всіх, а на Великдень — паску і все Свячене занесемо їм рано.

На місячних зборах ушановуємо членок, котрі мають день народження у місяці, дається їм дарунок від жіночого товариства на спомин і також є гарний торт. При такій нагоді є перекуска і чай і всі гарно гостяться. У грудні ми приносимо дарунки і міняємось та маємо соціяльний вечерок при такій нагоді.

Дві членки ходили на збірку фондів на умеблювання нової лікарні, що відкрилась офіційно у грудні.

Членки по черзі дали свою поміч виповнювати картки, коли подорожуюча клініка відвідувала місто через 8 днів літом. Ми купили книжку Лесі Українки її твори, дали гарну суму на дітей калік — „Telemiracle", також $50.00 студентці панночці Дебі Кармазинюк за найвищі оцінки у іспитах української мови на закінчення 12-ої кляси у державній школі, також дали гарну суму на поборювання різних хвороб і на умеблювання нового шпиталю.

Недільна школа цього року знов почалась і членки дарують свою допомогу.

Ми купили великий електричний огрівальник з посудинами, щоби страва довго прималась гарячою, коли відбуваються різні вечері, та інші речі до кухні, також до церкви придбали речі, яких було треба. Виповнили бюджет до централі.

У квітні — 4 і 5 — відбулась у нас релігійна місія, котру перепровадили три молоді місіонери — о. Макаренко, проф. Роман Єринюк і студент теології Тарас Удод. За той час ми мали нагоду навчитися багато цікавої науки, вони привезли з собою фільми наукові і при помочі тих фільмів — Тарас Удод пояснював частини церкви — іконів і іконостасу. Професор Єринюк пояснював чин Проскомідії, Сповідь і Причастя Отець Макаренко пояснював чин Служби Божої, від початку, коли священик уходить у Храм Божий до кінця Служби Божої. Ця місія була дуже відповідна для всіх, а головно для молодших парафіян, котрі не мали нагоди такого пояснення чути дотепер, а також і про обряди, котрі наша свята Православна Церква сповняє і тримає ще від перших початків.

Заряд у жіночім товаристві на 1982 рік: голова — Ґеня Крикливіч, 1-ша заст. голови — Єлисавета Литвинюк, 2-га заст. голови — Гафія Пинтилюк, секретарка — Вироня Гаррас, касирка — Домка Колибаб.

Бажаємо „Променеві" найкращих успіхів у 1982 році — працівникам і редакторці найкращого здоров'я.

Вироня Гаррас, секр.

БЛЕЙН ЛЕЙК - КРИДОР, САСК. ВІДДІЛ ІМ. ХАРИТІ КОНОНЕНКО

Наш відділ цього року мав 19 членок. Ми відбули вісім місячних зборів і кілька засідань управи.

Тримаємо контакт з управою, Провінційною Екзекутивою і Централею С.У.К.. Обіжники читаємо на всіх зборах, і стараємося виконувати вказівки, поради. На жаль не всі фінансові потреби чи працю нашої організації підтримуємо, хоч бюджет до централі висилаємо зараз по річних зборах.

Цього року виплатили поважну суму на церкву — мальований і новий офірник та були ще менші видатки. Для нас цей рік милий, бо перший рік по довгих роках, маємо молодших членів і розпочали Недільну школу.

Наші зібори відбуваються українською мовою, читаємо обіжники і звіти, а для освітньо-культурної програми — на кожних зборах, по черзі, членки читають дописи з нашої преси, і співаємо релігійні (церковні) пісні. Також вчимося нових пісень.

В цьому 1981 році жертвували на „Промінь", на крайовий з'їздовий фонд — С.У.К. і СУМК; на Пров. фонд; продавали білети на Музей С.У.К. Членки їздили на збори Пров. Екзекутиви, коли збори відбулися в Норт Бетлфорд. Також їздили на 50-ліття відділу у Вакав, Еаск.

Ми з приємністю гостили в нас голову Пров. Екзекутиви пані Анну Холод, і писарку Галю Максимюк. Ми мали чайне прийняття, і запросили також всіх молоденьких жінок, православних, котрі тепер тут замешкані. Пані Холод привезла багато книжок — недільної і рідної школи — котрі членки й гості оглядали з цікавістю і купували.

Річні збори відбулися 30 листопада 1981 року. Слідуючі членки вибрані до заряду: голова — Катерина Парчевська, заст. голови — Маланка Човганюк, секр. — Марія Цьона, касирка — Ганя Боднарчук. Контрольори — Ґеня Грицюк, Рузька Парчевська. Референтка „Променя" — Марія Цьона. Референтка музею і архіву — Ганя Боднарчук. Доглядати хворих — Марія Неміш.

Фінансовий стан: осталось в касі з 1980 року — $2,232.72, приходи за 1981 рік — $1,595.50, розходи за 1981 рік — $2,516.49, осталось в касі — $1,311.73.

Катерина Парчевська, голова
Марія Цьона, секр.

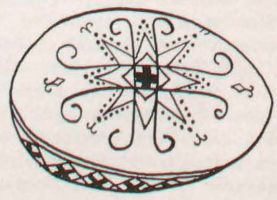

АНДРУ, АЛЬБЕРТА
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися 1-го грудня в церковній залі в присутности 16 членок. Голова, Фрозіна Гуцуляк відкрила збори молитвою і хвилиною пошани покійним членкам.

Звіти з діяльности товариства здавали членки заряду. Впродовж року відбулось 10 місячних зборів, членки працюють при церкві. Приготовили Йорданську Святу Вечерю, дають перекуски підчас зборів, парафіяльних зборів і поміч підчас пущень на дохід Парафіяльного комітету. Приготовляють обіди підчас похоронів і поминальні обіди. Членки влаштували Весняний чай, продаж печива і ручних робіт. Святкували День Подяки і Храмовий день, свято Лесі Українки із читанням її творів.

Заряд на 1982 рік: Голова — Фрозіна П. Гуцуляк, заст. голови — Настя Маркевич, секретарка — Розалія І. Гуцуляк, касирка — Анна Матіязов. Контрольна комісія — Марія Дребит, Анна Ґрекуляк, Г. Топольницька.

Відділ бажає журналові „ Промінь" і його редакторці найкращих успіхів.

Розалія І. Гуцуляк, секр.

МЕНЗІ, МАН.
ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Річні збори відділу відбулися в неділю 29-го листопада 1981 року, в домі членки Мірти Друль. Присутніх членок було 12. Голова Юська Друль відкрила збори молитвою і була пресідницею зборів, секретаркою була Розалія Пелешок.

Голова здала звіт з цілорічної праці, подякувала членкам за їх активну працю при відділі. Впродовж року відбулося 7 місячних зборів, Весняний чай і продаж печива. Членки приготовили і видали один похоронний обід, як також обід на спільне Свячене і обід на храмове свято нашої церкви, одну спільну вечерю.

На наших зборах були читані реферати на роковини Лесі Українки і Тараса Шевченка, членки брали участь у з'їзді у сусіднім містечку Росбурн. Висилали делеґатку на з'їзд до Вінніпеґу. Членки ходять колядувати, відвідують хворих членок, висилаємо картки і вручуємо маленький дарунок цього року до нашого відділу увійшло п'ять молоденьких членок.

Відділ складав пожертви на Народний Дім $601.72, на церкву $285.50, на Ювілейний фонд „Українського Голосу" $100.00, на Колеґію Св. Андрея $50.00, на орг. фонд $40.00. Мені пожертви на Червоний Хрест, „Ебилити" фонд і на товариство досліджування артриту.

До заряду увійшли ті самі членки: голова — Юська Друль, заст. голови — Михаліна Чвалюк, кор. секретарка — Розалія Пелешок, касирка — Михаліна Чвалюк, рекорд. секр. — Настя Друль. Контрольна комісія: Каська Друль і Емілія Пелешок. Господині: Марія Друль, Наталія Скоциляс, Марія Чвалюк, Юзефія Друль, Наталія Пелешок.

Фінансовий звіт: прихід у 1981 році — $2,860.35, розхід у 1981 році — $1,575.04, в касі осталось — $1,285.31.

На закінчення зборів відспівано наш гимн „Ще не вмерла україна".

Юська Друль, голова
Розалія Пелешок, секр.

З нагоди Воскресення Христового

ВІДДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
ІМ. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ
у Саскатуні

шле найкращі побажання

ВСЬОМУ ЧЛЕНСТВУ СОЮЗУ, ЇХ РОДИНАМ, РЕДАКЦІЇ ЖУРНАЛА „ПРОМІНЬ" І ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ РАДІСНЕ

Христос Воскрес!

Маруся Воронюк, голова
Марія Гарбус, секр.

З Радісним Святом

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ В ОТТАВІ

вітає

Всечесне Духовенство, Провід, все членство Союзу Українців Самостійників і ввесь український народ.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Василина Даркович, голова
Галина Михальчук, секр.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

У шості роковини смерти бл. п. добр. Параскеви Федак, яка упокоїлась в Гамільтоні 19 квітня 1976 року у світлу пам'ять покійної складаю $50.00 на журнал „Промінь".

Вл. Василій, Вінніпеґ

— — — — —

На свіжу могилу нашої дорогої і незабутньої мами і бабуні, бл. п. Анни Тарнопольської з Шіго, Саск., яка упокоїлась 13 січня 1982 року, у світлу пам'ять покійної складаємо $25.00 на журнал „Промінь".

Савеля (дочка) і Ліо Анклевичі та внуки, Вінніпеґ

— — — — —

У світлу пам'ять мого любого мужа Миколи Бігуна, який упокоївся в 1951 році і мого незабутнього дорогого сина Петра, який упокоївся в 1937 році, в їх дорогу пам'ять кладу китицю нев'янучих квітів, засилаючи $18.00 на журнал „Промінь".

Дружина і мама Параска Бігун,
сини і брати — Томас і Йосиф Бігун, Реджайна

— — — — —

У треті роковини смерти нашого любого мужа, батька, дідуся і прадіда, бл. п. Василя Григоряка з Торонто, який упокоївся 21 березня 1979 року, в його незабутню пам'ять кладемо нев'янучий вінок і засилаємо $20.00 на „Промінь".

Дружина Стефанія Григоряк,
дочки з родинами — А. Балан
і А. Волошин, внуки і правнуки, Торонто

— — — — —

Членки відділу ім. Лесі Українки в Давфині складають нев'янучий вінок на свіжу могилу нашої членки, бл. п. Єлисавети Підлипної, яка несподівано упокоїлась 14 січня 1982 р., у світлу пам'ять покійної замість квітів засилаємо $10.00 на „Промінь".

Мужеві покійної і родині висловлюємо найщиріші співчуття, а Єлисаветі Вічна Пам'ять.

Розалія Грицай, голова **Марія Білоус,** рефер.

НА ВЕЛИКДЕНЬ ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У днях Воскресення Христового згадуємо покійну Гільду Таскі, членку відділу ім. Л. Українки в Оттаві і замість квітів складаємо в її світлу пам'ять $20.00 на журнал „Промінь". Її приналежність до організації і щира праця залишиться добрим прикладом.

Василина Даркович, Зіна Волох, Галина Михальчук

— — — — —

У світлу пам'ять моєї незабутньої любої доні Віри Буряник, яка упокоїлась багато років тому кладу китицю найкращих квітів і на журнал „Промінь" засилаю $8.00.

Мама Меланія Буряник-Мисак, Мисисаґа, Онт.

— — — — —

На свіжу могилу моєї дорогої тітки, бл. п. Анни Коваль, яка упокоїлась 31-го січня 1982 р., у світлу пам'ять покійної засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Оля Друль, Виндзор

— — — — —

Кладу китицю нев'янучих квітів у світлу пам'ять моїх дорогих родичів, Стефана і Аделі Савчуків — мама Аделя упокоїлась 17 квітня 1968 р., а тато Стефан 17 березня 1975 р., в їх пам'ять засилаю $20.00 на журнал „Промінь".

Дочка Аделя Хриптул, Едмонтон

— — — — —

Складаю нев'янучий вінок у пам'ять мого дорогого мужа Рудия, який упокоївся 22 січня 1974 року і засилаю $6.00 на журнал „Промінь".

Дружина Марія Рудий, Стінен, Саск.

— — — — —

Замість квітів на могилу моєї найдорожчої мами, бл. п. Марії Піскозуб, яка упокоїлась 31 березня 1919 р. на рідній землі зеленої Буковини, у її світлу пам'ять складаю $20.00 на журнал „Промінь". Покійній дорогій мамі хай буде Вічная Пам'ять.

Дочка Євфрозина Козак з родиною,
Ст. Кетерінс, Онт.

— — — — —

У незабутню пам'ять наших дорогих батьків бл. п. Дмитра і Марії Фербеїв, які упокоїлись у квітні 1961 року у роковини їх відходу кладемо китицю квітів на їх могили та засилаємо $25.00 на журнал „Промінь".

Дочки — Леся Івасюк і
Наталка Мельничук — Едмонтон

— — — — —

У перші роковини упокоєння мого дорогого мужа і батька, бл. п. Томи Лазарука, у його світлу пам'ять складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Марія Лазарук — Едмонтон

— — — — —

У світлу пам'ять нашого дорогого батька, бл. п. Дмитра Вовка, який упокоївся 1-го квітня 1972 року і нашої дорогої сестри бл. п. Галі Продан, яка упокоїлась 14-го квітня 1968 року, у незабутню пам'ять покійних кладемо китицю нев'янучих квітів та засилаємо $30.00 на „Промінь".

Володимир Вовк, Стефка Кукурудз,
Олеся Лішон і Мірта Друль,
Брендон, Ман.

Замість квітів на могилу мого дорогого мужа, бл. п. Григорія Шнурко, засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Ольга Шнурко з родиною, Мисисага, Онт.

— — — — —

Кладу нев'янучий вінок на могилу мого любого мужа ,батька, дідуся і прадіда, бл. п. Семена Хаби у шості роковини смерти, який відійшов від нас на 83-тім році свого життя, у світлу пам'ять покійного складаю $20.00 на „Промінь".

Дружина Анна Хаба, діти, внуки і правнуки, Редвотер, Саск.

— — — — —

У світлу пам'ять моїх дорогих рідних — батька Семена і мами Осипи Ковблів та брата Антона, складаю $10.00 на журнал „Промінь".

Оля Карманін, Торонто

— — — — —

У сороковий день упокоєння моєї дорогої Мами, кладу китицю незабудьків і засилаю $10.00 на журнал „Промінь".

Валентина Озимчак, Вайнленд, Онт.

— — — — —

У світлу і незабутню пам'ять наших любих родичів Неленів — бл. п. Андрія і Марії Олекси, які упокоїлись в Україні, складаємо дар на журнал „Промінь" $25.00.

Тома і Анна Холод, Саскатун

— — — — —

У світлу пам'ять мого дорогого мужа, бл. п. Семена Юсипчука, який упокоївся 26 березня 1981 року складаю замість китиці квітів $10.00 на журнал „Промінь".

Дружина Йосипа Юсипчук, діти, внуки і правнуки, Торонто

— — — — —

Членки відділу ім. Олени Пчілки в Норт Бетлфорд, Саск. кладуть нев'янучі вінки на свіжі могили двох заслужених членок — бл. пє Тетяни Нималович, яка упокоїлась 6 листопада 1981 р. і бл. п. Федори Параниці, яка упокоїлась 12 грудня 1981 р., в їх світлу пам'ять складаємо $30.00 на журнал „Промінь". Покійним вічна пам'ять.

Родинам висловлюємо щире співчуття.

За відділ — Кароля Білик, рефер.

— — — — —

У другі роковини нашої дорогої мами, бл. п. Софії Хонько, яка упокоїлась 5 квітня 1980 року, складаємо нев'янучий вінок і в світлу пам'ять покійної засилаємо $25.00 на журнал „Промінь".

Дочки — Анна Данилович — Едмонтон
Павліна Мулька — Ту Гилс, Альберта

— — — — —

У незабутню пам'ять мого дорогого мужа Михайла Мазуркевича, який упокоївся 21 квітня 1978 року в Едмонтоні кладу китицю нев'янучих квітів і засилаю $24.00 на журнал „Промінь".

Засмучена дружина Олена Мазуркевич, Едмонтон

— — — — —

У світлу пам'ять моїх хресних мамів: Олі Гальчук і Марії Корнійчук, замість китиці весняних квітів складаю дар — $10.00 на журнал „Промінь".

Ніна Шовкевич — Содбури, Онт.

З РОДИНИ ТЕРНОВЕЦЬКИХ

У світлу пам'ять моїх дорогих, незабутніх родичів, бл. п. Леонтія і Василки Терновецьких, братів бл. п. Івана і Александра і сестри Вікторії Горяк, засилаємо $25.00 на журнал „Промінь".

Василь Терновецький і жена Домка, Вінніпеґ

— — — — —

Усвітлу пам'ять нашого дорогого тата, бл. п. Йосифа Лучика, який упокоївся 3-го квітня 1981 р., мами бл. п. Агафії Лучик, яка упокоїлася 28-го лютого 1968 р. і сестри бл. п. Анни Івасик, яка упокоїлася 7-го листопада 1969 р., в їх незабутню пам'ять жертвуємо на журнал „Промінь" $25.00. Вічна їм пам'ять!

Домка Терновецька, Марія Морис,
Калина Бадюк, Єлисавета Філджіано,
Манолі і Ілія Лучик з родинами, Вінніпеґ.

— — — — —

У другі роковини смерти мого дорогого мужа, батька і дідуня, бл. п. Дмитра Солоджука, який упокоївся 11 квітня 1980 року, в його світлу пам'ять складаю $35.00 на журнал „Промінь".

Дружина Марія Солоджук, Ту Гилс, Альберта

— — — — —

Кладемо китицю нев'янучих квітів на свіжу могилу нашої дорогої мами бл. п. Емілії Степової, яка упокоїлась в Гамільтоні 27 лютого 1982 року, у світлу пам'ять покійної складаємо $50.00 на журнал „Промінь", якого покійна цінила і за життя для журнала потрудилась.

Дочка Оля Куць з родиною, Ошава

— — — — —

Складаємо нев'янучий вінок у незабутню пам'ять наших дорогих: бл. п. Михайла Стручинського, який відійшов 17 серпня 1974 р., мами Сабіни Стручинської, яка упокоїлась 21 січня 1975 р. в Канорі, Онт. Пам'ятаємо нашого дорогого стрия Дмитра Стручинського — упокоївся 11 червня 1972 р. у Ванкувері, у світлу пам'ять покійних складаємо $25.00 на „Промінь"

Вічна їм пам'ять!

Син Микола і невістка Оля Стручинські, Давнсвю, Онт.
Дочка Галина Дубинська, Канора, Онт.
Дочка Марійка і зять Франко Дубинські, Вінніпеґ.

— — — — —

У перші і дуже болючі для мене роковини смерти мого любого мужа, бл. п. Луки Стефанюка, який відійшов у вічність 3 квітня 1981 року, замість квітів на його могилу засилаю $20.00 на журнал „Промінь". Покійний любив читати цей журнал та помагав мені в його поширюванні.

Дружина Параскевія Стефанюк, Едмонтон

ПРОВІНЦІЙНА ЕКЗЕКУТИВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК СХІДНЬОЇ КАНАДИ

з нагоди Воскресення Христового
вітає:

ДУХОВЕНСТВО НАШОЇ ЦЕРКВИ,
ЧЛЕНСТВО СКЛАДОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
СУС і ВВЕСЬ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД
традиційним —
ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Юлія Головата, голова
Галина Михальчук, референтка

З нагоди світлого Воскресення Христового

ЧЛЕНКИ ВІДДІЛУ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ
У НОРТ БЕТЛФОРД, САСК.

засилають щиросердечні побажання Централі Союзу Українок Канади, Провінційним Екзекутивам, редакції журнала „Промінь, членкам Союзу по відділах, всьому духовенству і українському народові по всьому світі.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Анеля Ничик, голова
Кароля Білик, рефер.

З нагоди Воскресення Христового

ЧЛЕНКИ ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК
КАНАДИ ІМ. ДОНЬКИ УКРАЇНИ
В РОБЛИН, МАН.

засилають святочний привіт Духовенству УПЦ, Централі Союзу Українок Канади, Редакції „Променя", членству по відділах та їх родинам і вітають традиційним:

Христос Воскрес! — Воістину Воскрес!

Анна Горбай, голова
Добр. О. Демчук, рефер.

Вельмишановна Редакціє

Надходить Великдень і я висилаю поштовий переказ — $20.00, дар на Великодну Писанку журналові. Бажаю щиро, щоб Ви дістали багато Великодних писанок. З нагоди надходячого Великодня засилаю Вам, пані Редакторко і всім читачкам „Променя" міцного здоров'я та радісних свят Воскресення Христового. Христос Воскрес!

Параскевія Матвійчук, Брендон

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

У Світлий День Христового Воскресення сердечні побажання, засилають членкині відділу С.У.К. ім. Лесі Українки в Давфині, Ман. Вітаємо Управу Союзу Українок Канади, членство організації, редакцію журнала „Промінь" та ввесь український народ на рідних землях й у всьому світі.

Замість традиційної писанки пересилаємо пожертву $25.00 на видавничий фонд журнала „Промінь".

Розалія Грицай, голова
Марія Білоус, референтка

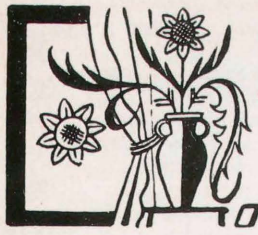

Довкола дому

Стефанія Кульба

Іванна Зельська

ПРО ВЕЛИКОДНЮ ПАСКУ

Живучи далеко від рідних земель України, щороку в цей святочний великодний час, споминами линемо в ті сторони, де проходило наше так зване „безтурботне дитинство", та споминами про пережиті хвилини ділимось із молодшими від нас, щоб хоч малесеньку частинку святкового настрою передати їм, щоб могли дорожити українськими традиціями.

До всіх тих українських народних звичаїв, що скупчилися біля Великодня належить також, приготування традиційного великоднього печива. Звичай випікання пасок на Великдень, давно відомий в Україні, ще в дохристиянські часи, він лиш перемішався з новішими християнськими звичаями, а які ми продовжуємо.

Найбільшою журбою господині дому колись, а часто ще й тепер є, щоб удалося випекти гарну великодню паску. Не хочеться тут повторювати всіх запобіжних старань і заходів, що попереджували виготовлення паски, бо це давно списали дослідники нашої етнографії і кому цікаво то вдається до тих записок. Подавляюча більшість донедавна не була зацікавлена сучасним випіканням великоднього печива. Тепер дещо змінилося і тим, що цікаво подаю цю інформацію. Одним із найкращих і найдокладніших переписів на випікання великодньої паски знаходимо в куховарській книжці Савелі Стечишин: Traditional Ukrainian Cookery. Там молодші господині, що не володіють, або слабо володіють українською мовою знайдуть усі вказівки, поучення і приписи по англійському. Багатократне перевидання цієї книжки вказує на її популярність в Канаді, Америці і Великій Британії, де нею користаються приватні особи й ресторани. Оце перепис з тої книжки, сторона 332.

На розчину:

1 ложечка цукру
1 горня літеплої води
1 пачечка сухих дріджей
3 горнятка літеплого пареного молока
5 горнят муки

На замішення додати:

6 вбитих яєць
1 горня цукру
⅔ горня топленого масла
1 ложечка солі
9 - 10 горнят пересіяної муки

Особливої старанности докладаємо до прикрас з тіста, що знаходяться на великодній пасці, тому паску переважно випікаємо в формі більших розмірів, щоб було місце для всіх прикрас. Давніше всі ці прикраси мали своє символічне значення, яке частково затрачується з різних відомих причини на рідних землях України й відмінних обставин на поселеннях.

Прикраси: До найчастіших і найдавніших прикрас великодньої паски належить перехрестя-хрест із закрученими ріжками, що його вміщено в центрі, а побіч уже розміщувано вироблені з тіста шишки, зірки, пташки, що обведені плетеною обвідкою. Не всі господині вміють тепер виробляти з тіста ті прикраси, тому найчастіше одинокою прикрасою на великодній пасці залишається хрест. Щоб прикраси держалися паски їх прикріплюють тепер шпичками, а колись цю функцію сповняли патички з торішньої посвяченої лози.

Свій досвід, вироблення декоративних прикрас з тіста, досвідчені господині передають молодшим спорадично, або заздалегідь влаштовуючи курси-покази такого вміння, а то й конкурси випікання пасок, головно на популярних тепер фестивалях.

У кого нема, можливостей і терпеливости, в наш час випікати великодне обрядове печиво — купує готову паску, де ця пшенична хлібина невідлучно знаходиться в кожній українській сім'ї, на великодньому столі.

ДОМАШНЯ КОВБАСА

Приготовити кишечки на ковбаси. Почистити їх, натерти сіллю або намочити в добре посоленій воді. Тоді докладно вимити з солі й просушити на стирці. Дрібно посікти ножем 8 до 10 фунтів свинячого м'яса (може бути з передньої лопатки). Хто бажає, можна дати одну третю частину телячого м'яса. Невеличкий додаток бейкону або шинки теж годиться. Посолити і поперчити, додати розтовченого часнику й докладно рукою перемішати. Коли ходить, щоб запах часнику був слабий, тоді розправити розтовчений часник водою і сцідити воду до м'яса, а часник відкинути. До ковбаси можна додати таку смакову заправу як майоран (марджорем) або шавлію (сийдж), але це не є обов'язкове. Відставити м'ясо до холодильника на ніч, щоб перейшло смаком. Тоді ще раз докладно перемішати і оставити на кілька годин.

Начинювати кишечки машиною або через ріжок. Перетримувати в найхолоднішім місці у холодильнику. Ковбаси можна припекти в ринці, а тоді дати до печі, або відразу пекти у печі.

Подала **Анна Юрчук**

— — —

ПІДЛИВА ДО ШИНКИ АБО КОВБАСИ

3 накруто зварених яєць
2 ложки білого хрону з оцтом
солодка сметана

Зварені яйця посікти на дрібно, дати хрін і солодку або квасну сметану, добре вимішати.

ПРО ПРАЦЮ РЕФЕРЕНТОК „ПРОМЕНЯ"

Дуже важливу для журнала працю виконують його референтки. Вони є посередницями між журналом і читачками. І якщо журнал фінансово давав собі раду, то завдяки його добре зорганізованої діяльності по відділах, дбайливости про нього та активних там референток, які пильнують доглянути вислати переплати наперед, доглядають адресар, щоб не було задовжених післяплатників.

Задовження післяплатників зле відбивається на фінансовім стані журнала, бо крім того, що тих грошей бракує у фондах журнала, за кожну задовжену передплату пошта накладає „кару" — числить поверх нормальної поштової оплати. Референтки доглядають і там де вони працюють майже нема післяплатниць.

Референтки свідомі того, що вони працюють для цілої організації, бо журнал це справа кожної членки, кожного відділу. Ось познайомтесь з працею референтки відділу ім. Доньки України в Монтреалі пані Т. Сидоренко, звіт якого вона опрацювала, що його тут поміщуємо.

ПРАЦЯ ПРИ ЖУРНАЛІ „ПРОМІНЬ"

Звіт референтки журналу „Промінь" при відділі ім. „Доньки України" від грудня 1980 р. по грудень 1981 р.

Як референтка журналу „Промінь" я зібрала і вислала передплат за журнал $526.00
Вислала з Ваших пожертв на пресовий фонд ..... $ 27.00
В додатку до того з ювілею п-ва Завадських, де була проведена збірка мною $109.00
Пан І. Нечай в пам'ять своєї дружини бл. п. Віри Нечай пожертвував ..... $ 25.00
Разом на пресовий фонд вислано $151.00
Я придбала нових передплатниць 5
Пані Бавер вислала за передплату ..... $ 60.00
Придбала нову передплатницю 1

Дякую Вам пані Бавер за поміч і кооперацію в нації праці для журналу.

Дорогі Пані!

Щиро і сердечно ми Вам дякуємо за Ваше до нас довір'я, за гарне відношення до нас, за регулярну передплату на журнал, за щирі пожертви на пресовий фонд.

Ми старались виконувати свій милий обов'язок як найкраще. Ця праця дуже цікава і корисна для нашого відділу і нашої Централі.

Референтка Т. Сидоренко

ПЕРЕДПЛАТИ, ЯКІ НАСПІЛИ ЗА ПОСЕРЕДНИЦТВОМ РЕФЕРЕНТОК:

Едмонтон — Відділ Союзу при Катедрі Св. Івана — рефер. (нова) Наталя Дептух — поновлені передплати $276.00
Норт Бетлфорд, Саск. — Відділ ім. О. Пчілки, рефер. Кароля Білик — поновлені передплати 214.00
Гефорд, Саск. — Відділ ім. О. Басарабової, рефер. Анна Ткачук — поновлені передплати 216.00
Ту Гилс, Ал-та. — Відділ ім. Лесі Українки, рефер. Павліна Мулька — поновлені передплати і дві нових 296.00
Келовна, Б. К. — Відділ ім. Савелі Стечишин, рефер. (нова) Анна Воробець, поновлені передплати 132.00
Монтреал — Відділ ім. Доньки України — рефер. Т. Сидоренко, поновлені передплати 135.00
Саскатун — Відділ ім. О. Кобилянської, рефер. Марія Гарбус (подяка за придбання різдвяних привітів для журнала) — поновлені передплати, одна нова 96.00
Давфин, Ман. — Відділ ім. Лесі Українки, рефер. Марія Білоус, поновлені передплати 120.00
Тандер Бей, Онт. — Відділ ім. Олени Пчілки — рефер. Зеновія Зміївська, поновлені передпл. 48.00
Вегревил, Ал-та. — Відділ ім. Кн. Ольги, рефер. Олена Мельничук — поновлені передплати 24.00
Торонто — Відділ ім. Кн. Ольги — рефер. Анна Бойко — поновлені передплати 84.00
рефер. д-р Зоя Плітас — поновлені передпл. 36.00
Вернон, Б. К. — Відділ ім. Кн. Ольги, рефер. Н. Микитюк — поновлені передплати 24.00

— — —

ПРЕСОВИЙ ФОНД — ВІДДІЛИ:

Келовна, Б. К. — Відділ ім. С. Стечишин ..... $ 36.00
Ватсон, Саск. — Відділ ім. Лесі Українки 34.00
Фом Лейк, Саск. — Відділ ім. Лесі Українки 25.00
Стирджес, Саск. — Відділ ім. Лесі Українки 25.00
Глеслин, Саск. — Відділ ім. О. Басараб 23.00
Стінен, Саск. — Відділ ім. Кн. Ольги 10.00
Чиливек, Б. К. — Відділ ім. О. Кобилянської 10.00
Відділ ім. О. Пчілки 10.00
Смокі Лейк, Альберта — Відділ О. Кобилянської 10.00

— — —

ІНДИВІДУАЛЬНІ ПОЖЕРТВИ

Родина і гості на родиннім прийнятті в честь Катерини Кругляк в Едмонтоні склали на журнал „Промінь" — прислала М. Лазарук $130.00
Іван і Наталя Іванишини в Келовна, Б. К. з нагоди 50-го ювілею подружжя 50.00
Родина Варвари Вовк у Шол Лейк, Ман., з нагоди 87 уродин мами і бабуні склали на „Промінь" — прислала Мірта Друль 38.00
М. Сташин — Суррей, Б. К. — Діти бл. п. Василини Олекшій зложили на „Промінь" 34.00
Г. Мазуркевич — Едмонтон 24.00
Добр. Галя Зузак — Вакав, Саск. 25.00
Зеновія Зміївська — Тандер Бей 25.00
А. Боднар — Торонто 20.00
Протопресв. д-р С. В. Савчук — Вінніпеґ 13.00
Е. Боднарчук — Торонто 10.00
М. Топоровська — Пайн Ривер, Ман. 10.00
Ю. Бабій — Давфин, Ман. 10.00
Ю. Дуткевич — Давфин, Ман. 10.00
Надя Сміюха — Портедж ля Прері, Ман. 10.00
Отець М. Стеценко — Норт Бетлфорд, Саск. 10.00
Д. Масцюх — Кортний, Б. К. 10.00
А. Войчак — Келовна, Б. К. 10.00
Петро Корній — Виндзор, Онт. 8.00
Юстина Дух — Давфин, Ман. 8.00
Л. Клапей — Едмонтон 8.00
В. Хрущ — Атабаска 8.00
Розалія Баран — Тандер Бей, Онт. 8.00
Марія Костюк — Ту Гилс, Альберта 8.00

Марія Марко — Вінніпеґ	8.00
А. Дудич — Брентфорд, Онт.	8.00
Люба Куць — Едмонтон	8.00
Марія Петрусенко — Чатам, Онт.	8.00
М. Гриценко — Ванкувер	8.00
Р. Говда — Едмонтон	8.00
Наталя Давдс — Ошава	8.00
Анна Дутчак — Ошава	8.00
Я. Клемба — Ляшін, Квеб.	6.00
В. Катеринич — Саскатун	6.00
Вол. Іщенко — Вінніпеґ	6.00
Зіна Денека — Бигер	6.00
Добр. А. Ґерус — Вінніпеґ	5.00
Яким Радчук — Монтреал	5.00
Емма Хомин — Едмонтон	5.00
Е. Гудима — Ґренд Сентер	4.00

По $3.00 склали: Лариса Килимник — Торонто, С. Литвин — Едмонтон, Н. Зелінські — Давфин, Д. Корпан — Едмонтон, Д. Симчич — Саскатун, К. Тузик — Давфин, Б. Карп'як — Тандер Бей, Л. Кивиреґа — Мелфорт, Саск., Мудра — Торонто, Марія Йонка — Торонто, Анна Романко — Торонто, К. Грабовська — Торонто, П. Бойчук — Ґрімзбі, А. Шувера — Ґрімзбі, Ю. Гриців — Монтреал.

Ми дякуємо Вам, всім тим, що в міру своїх можливостей поспішили журналові на допомогу у його трудний час, що розумієте його стан через зріст цін і видатків — Ваш дар є також моральною опорою, якої так дуже потребуємо. За кожний дар засилаємо наше найщиріше спасибіг.

Редакція і Адміністрація

— — —

ПРИДБАЛИ НОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

Прот. Д. Свириденко — Содбури	**4**
Т. Сидоренко — референтка — Монтреал	**3**
П. Мулька, референтка — Ту Гилс	**2**
М. Гарбус, референтка — Саскатун	**1**
М. Юрків, референтка — Вінніпеґ	**1**
А. Ткачук, референтка — Гефорд, Саск.	**1**
А. Шолст — Келовна, Б. К.	**1**
І. Сторожинська — Роблін, Ман.	**1**
В. Радченко — Монтреал	**1**

Щиро вітаємо в рядах передплатниць нових читачок нашого журналу.

Редакція і Адміністрація

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Вже час передплату до Вас післати.

Бажаю Вам найкращих днів у цілім новім році — щоб ми всі проживали в добрім здоров'ї і надалі прославляли Народження нашого Спасителя а також підтримували наше рідне, так як бувало на рідній землі. Залучую чек на передплату $15.00 та на інші Ваші потреби.

Даруся Пасічник, Мейпл Ридж, Б. К.

— — —

Надсилаю передплату на 1982 р. З приємністю читаю „Промінь", завжди знаходжу цікавий матеріял.

Лариса Килимник, Торонто

— — —

Прошу прийняти мою передплату $12.00 і $20.00, як мій дар на „Промінь".

Параска Мельник, Бирнабі, Б. К.

Хвальна Редакціе!

Залучую передплату на 1982 р. Я бажаю зробити зауваги до взорів вишивання, які подаєте в журналі.

Було б добре коли б були пояснення як оті взори приміщувати, головна на блюзках. Наприклад — в числі з вкітня 1980, є „галузка до прикраси рукава". Як такий взір приміщується на рукаві?

Я розумію, що такі ілюстрації спричиняли б більше праці тій особі, яка опрацьовує ці взори, але, коли б була ілюстрація як взір примістити, що можна до нього додати, яка відповідна уставка, як укладати поздовжну вишивку і плечко до поздовжньої вишивки.

Коли б була така інформація, то ми би не бачили так багато бідно вміщених взорів на блюзках. Кажуть: „Колись так уміло вишивали, а тепер як хто хоче, без доброго смаку"!

Ті що опрацьовують взори до „Променя" є ознайомлені з доброю вишивкою і думають що і всі вишивальниці розуміють як взір вживати.

Чи не можна б мати хоч пів сторінки присвяченої для нашої вишивки? Це є дуже потрібне, головно тепер, коли вишивані блюзки увійшли в таку популярність.

Зістаюсь з пошаною,

Павліна Бугера, Роблін

* * *

Сугестії читачки пані П. Бугери в справі вишиваних блюзок беремо до уваги.

Приготуванням взорів до „Променя" займається в цей час філія Музею Союзу Українок у Східній Канаді, а опрацьовує їх довгі роки пані Іванна Вахна. Віримо, що пані Вахна радо подаватиме такі пояснення і деталі, як приміщувати взори. Що до ілюстрування блюзки то це пов'язане з більшими видатками на оплату подвійного кліше. Журнал не жаліє місця для потреб народного мистецтва, але оплачує кліші взорів мінімум 20 дол. на кожне число, за другу клішу було б ще раз стільки або й більше.

Тепер у книгарнях є різні видання з ділянки українського народного мистецтва між якими є блюзки (на окремі блюзки), що кожне жіноче товариство може набути для спільного користування.

— — —

В цьому листі посилаю $20.00, з того на мою передплату $12.00, а $8.00 на прес. фонд. Редакції і співпрацівникам зичу кріпкого здоров'я а також і читачам, щоб „Промінь" зайшов до кожної української хати, щоб він мав якнайбільше читачів, бо його варто читати.

Петро Корній, Виндзор

— — —

Просить мене пані Анна Сітко, щоб я для неї вислала передплату на журнал „Промінь" на два роки в сумі $24.00. Вона каже, що цього місяця кінчиться для неї передплата, а вона сама в шпиталі хвора. З нетерпінням очікую на історію Союзу Українок Канади.

Анастасія Грицак, Овкбирн, Ман.

Прим редакції: — Скільки таких, як пані Сітко, що пам'ятають про передплату журналу навіть у час слабости?!

— — —

Шановна редактора пані Когуська!

Засилаю передплату на журнал „Промінь", і прошу мені далі висилати журнал. Бажаю Вам доброго здоров'я та успіхів у Вашій добрій праці.

А. Сороковська, Мічам, Саск.

P T-12 OCT 82
HAWRYSH MRS KATE
602-11112-101 ST
EDMONTON ALTA
T5G 2A2

ISSN 0380-2140

ЧИ ВИ ВЖЕ НАБУЛИ СОБІ

"UKRAINIAN CANADIANA"

Книга має 12 статтей про мистецтво, кераміку, Різдвяні та Великодні звичаї, куховарство, ткацтво, ношу, танці, писанки, вишивки, літературу, музику та дереворізьбу.

Книга, розміром 8½ на 8½ цалів, гарно оправлена в тверду полотняну оправу з золотим витиском.

Крім 100 стор. статтей, книга має велику бібліографію, понад 100 гарних кольорових фотографій із українських канадських ручних виробів, гарний папір і чистий друк.

ЦІНА В ПРОДАЖУ $12.00.

ПОШТОВА ОПЛАТА 50 центів.

ДРУКОВАНА В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.

Замовлення висилайте на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

A 25, 11024 - 82 Avenue
Edmonton, Alberta, Canada
T6G 0T2